

הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון מס' 116), התשע"ז–2017

הצעת חוק זו נדונה בכנסת בקריאה הראשונה ביום כ"ו בתמוז התשע"ז (1 באוגוסט 2016), והועברה לוועדת הכנסת, לקביעת ועדה לדיון בהצעה.

ביום כ"ט בחשוון התשע"ז (30 בנובמבר 2016) הודיעה ועדת הכנסת לכנסת כי החליטה, בהתאם להוראות סעיף 83(ב), להעביר את הצעת החוק לדיון בוועדת הפנים והגנת הסביבה.

ביום כ"ב באדר התשע"ז (20 במרס 2017) החליטה הכנסת, בהתאם להוראות סעיף 84(ב) לתקנון הכנסת, לאשר את החלטת הוועדה לפצל את הצעת החוק להצעות חוק נפרדות כך שהחלק הראשון מההצעה יכלול את סעיף 9 להצעת החוק והחלק השני יכלול את יתר הסעיפים.

הצעת החוק הכוללת את החלק השני מוגשת – בצירוף הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה השלישית ביום ט' בניסן התשע"ז (5 באפריל 2017).

להצעת החוק לא הוגשו בקשות רשות דיבור.

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

מספר פנימי: 2006777-4368
נספח מס' מ-1074/א'

חוק התכנון והבנייה (תיקון מס' 116), התשע"ז–2017

1. ביטול סעיף 48 בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה–1965¹ (להלן – החוק העיקרי), סעיף 48 – בטל.
2. תיקון סעיף 145 בסעיף 145(ו)(2) לחוק העיקרי, במקום "או כסטיה מהיתר" יבוא "או בניגוד לתנאי היתר".
3. תיקון סעיף 151 בסעיף 151(ב)(1)(ד) לחוק העיקרי, במקום "לפי סעיפים 239 או 241" יבוא "לפי פרק י".
4. החלפת פרק י' במקום פרק י' לחוק העיקרי יבוא:

"פרק י': פיקוח, אכיפה ועונשין

סימן א': הגדרות

הגדרות – פרק י' 203. בפרק זה –

"גן לאומי" ו"שמורת טבע" – כהגדרתם בחוק גנים לאומיים;

"הריסה" – לרבות פירוק עבודה שנעשתה או סילוקה, וכן כל פעולה הדרושה לשם השבת המקרקעין למצבם לפני תחילת ביצוע עבודה בהם, והכל כפי שנקבע בצו הריסה לפי פרק זה;

"ועדה מרחבית" – ועדה מקומית לפי סעיף 19;

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התשע"ז, עמ' 584.

"יושב ראש ועדה מקומית" – לרבות ראש רשות
מקומית המוסמכת לאכיפה, ולעניין מרחב
תכנון מקומי כמשמעותו בסעיף 12 – יושב
ראש הוועדה המחוזית;

"היחידה הארצית לאכיפה" – היחידה הארצית
לאכיפת דיני התכנון והבנייה במשרד
האוצר;

"מהנדס הוועדה" – לרבות מהנדס רשות מקומית
המוסמכת לאכיפה, ולעניין מרחב תכנון
מקומי כמשמעותו בסעיף 12 – מתכנן
המחוז;

"המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין" – המחלקה
להנחיית תובעים מוסמכי היועץ המשפטי
לממשלה בפרקליטות המדינה;

"מנהל היחידה הארצית לאכיפה" – מנהל היחידה
שמונה לפי סעיף 204;

"מנהל רשות הטבע והגנים" – כמשמעותו בחוק
גנים לאומיים;

"מפקח" – מי שהוסמך למפקח לפי סעיף 205;

"מפקח מיוחד" – מפקח ביחידה הארצית לאכיפה,
שהוסמך למפקח מיוחד לפי סעיף 205,
לאחר שעבר הכשרה מיוחדת לעניין
הסמכויות הנתונות לו לפי כל דין;

"עבודה אסורה" – בנייה או עבודה הטעונה היתר
שנעשתה בלא היתר או בניגוד לתנאי היתר;

"צו מינהלי" – כל אחד מאלה:

(1) צו מינהלי להפסקת עבודה כאמור
בסעיף 216;

(2) צו להריסת תוספת בנייה כאמור
בסעיף 217;

(3) צו מינהלי להפסקת שימוש כאמור
בסעיף 219;

(4) צו לסגירת בניין או מקום כאמור
בסעיף 220;

(5) צו הריסה מינהלי כאמור בסעיף 221;

”צו שיפוטי” – כל אחד מאלה:

(1) צו שיפוטי למניעת פעולות כאמור
בסעיף 234;

(2) צו הפסקה שיפוטי כאמור בסעיף
236;

(3) צו הריסה בלא הליך פלילי כאמור
בסעיף 239;

”רשות אוכפת” – כל אחת מאלה, לפי העניין:

(1) היחידה הארצית לאכיפה;

(2) ועדה מקומית – לעניין עבירה
שבוצעה במרחב התכנון שלה;

(3) רשות מקומית המוסמכת לאכיפה –
לעניין עבירה שבוצעה בתחומה של אותה
רשות מקומית;

(4) רשות הטבע והגנים – לעניין עבירה
שבוצעה בתחום גן לאומי או שמורת טבע או
בתחום שטח שיועד בתכנית לגן לאומי או
לשמורת טבע כאמור בסעיף 233;

”רשות הטבע והגנים” – הרשות לשמירת הטבע
והגנים הלאומיים כהגדרתה בחוק גנים
לאומיים;

”רשות מקומית המוסמכת לאכיפה” – רשות
מרחבית שהוסמכה לפי סעיף 254ב;

"שימוש אסור" – כל אחד מאלה :

- (1) שימוש במקרקעין הטעון היתר שנעשה ללא היתר, או בניגוד לתנאי היתר או שימוש במקרקעין בניגוד לתכנית;
- (2) שימוש בעבודה אסורה;

"תובע" – כמשמעותו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.²

סימן ב': סמכויות פיקוח ואכיפה

מנהל היחידה הארצית לאכיפה 204. (א) שר האוצר ימנה עובד בכיר בשירות המדינה למנהל היחידה הארצית לאכיפה.

(ב) מנהל היחידה הארצית לאכיפה יעמוד בראש היחידה הארצית לאכיפה ויהיה אחראי למילוי תפקידיה לפי חוק זה.

(ג) למנהל היחידה הארצית לאכיפה יהיו הסמכויות הנתונות למפקח ולמפקח מיוחד לפי הוראות חוק זה.

(ד) מנהל היחידה הארצית לאכיפה יקבע הנחיות מקצועיות שלפיהן יפעילו מפקחים את סמכויותיהם לפי חוק זה; הנחיות כאמור יפורסמו באתר האינטרנט של היחידה הארצית לאכיפה.

הסמכת מפקחים 205. (א) שר האוצר יסמך, מבין עובדי משרדו, מפקחים לעניין חוק זה, אשר יוסמכו בסמכויות לפי סימן זה, כולן או חלקן, וכן רשאי הוא להסמך מפקחים בסמכויות כאמור מבין אלה :

- (1) עובד מעובדי המדינה – בהסכמת השר הממונה על משרדו של העובד;

² ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

(2) עובד מעובדי רשות מקומית שהיא ועדה מקומית לפי סעיף 18 או עובדי רשות מקומית מוסמכת לאכיפה – בהסכמת ראש הרשות המקומית שהוא עובד בה ;

(3) עובד מעובדי ועדה מרחבית – בהסכמת יושב ראש הוועדה המרחבית שהוא עובד בה.

(ב) סמכויות מפקחים מבין עובדי המדינה יהיו בשטח המדינה כולה או חלקה, כפי שיקבע שר האוצר בעת הסמכתם ; סמכויותיהם של מפקחים מבין עובדי ועדה מקומית יהיו בתחום מרחב התכנון שלה וסמכויותיהם של מפקחים מבין עובדי רשות מקומית יהיו בתחומה של אותה רשות מקומית.

(ג) לא יוסמך מפקח כאמור בסעיף קטן (א) אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה :

(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי העובד, כי היא אינה מתנגדת למינויו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי ;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה שר האוצר, בהסכמת השר לביטחון הפנים ;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה שר האוצר, לאחר התייעצות עם השר לביטחון הפנים.

(ד) הודעה על הסמכת מפקח תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של היחידה הארצית לאכיפה, הוועדה המקומית או הרשות המקומית, לפי העניין.

(ה) מצא מנהל היחידה הארצית לאכיפה כי מפקח אינו ממלא אחר ההנחיות המקצועיות כאמור בסעיף 204(ד), רשאי הוא, לאחר שנתן למפקח הזדמנות לטעון את טענותיו בפניו, לבקש משר האוצר לבטל את הסמכתו של המפקח או להגביל את סמכויותיו לתקופה.

סמכויות מפקחים 206. (א) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה, רשאי מפקח –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך הדרושים לו לצורך ביצוע תפקידו; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה–1995³;

(3) לערוך בדיקות או מדידות או ליטול דוגמאות לשם בדיקה וכן להורות על מסירת דוגמאות לבדיקת מעבדה או על שמירתן לתקופה שיורה, או לנהוג בהן בדרך אחרת;

(4) להיכנס בכל עת לכל מקרקעין, אולם לא ייכנס מפקח למקום המשמש למגורים, אלא באחד מאלה:

(א) בעת סבירה ולאחר שקיבל את הסכמת המחזיק, ובלבד שהמחזיק הוא בגיר ושהמפקח הודיע למחזיק כי הוא רשאי לסרב לכניסתו;

(ב) ניתן צו של בית משפט המתיר לו להיכנס למקום.

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה,
רשאי מפקח –

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה
כאמור או שעשויות להיות לו ידיעות
הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי
פסקה זו יחולו הוראות סעיפים (2) ו-(3)
לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁴
בשינויים המחויבים;

(2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה; על
תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק
הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר
וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט–1969⁵
(בסעיף זה – פקודת מעצר וחיפוש),
בשינויים המחויבים;

(3) לבקש מבית המשפט צו חיפוש לפי
סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש ולבצעו; על
חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים
24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר
וחיפוש, בשינויים המחויבים;

(4) להיכנס בכל עת סבירה למקרקעין,
ורשאי המפקח לעשות שימוש בכוח סביר
כלפי רכוש לשם כך, ובלבד שלא ייכנס
למקום המשמש למגורים אלא לפי צו של
בית משפט.

⁴ חוקי אי"י, כרך א', עמ' (ע) 439, (א) 467.
⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

(ג) סירב אדם להיענות לדרישת מפקח, על פי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, והיה חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה, רשאי המפקח לעכבו, ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 75 (ב) ו-(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו–1996⁶, בשינויים המחויבים.

(ד) אין בסמכויות מפקח לפי פרק זה כדי לגרוע מסמכויות פיקוח שנתונות לו לפי כל דין אחר.

חובת הזדהות 207. (א) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ולובש מדי מפקח בצבע ובצורה שהורה שר האוצר לעניין זה, ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי שר האוצר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יראה על פי דרישה.

(ב) חובת הזדהות לפי סעיף קטן (א) לא תחול אם קיומה עלול לגרום לאחד מאלה:

(1) סיכול ביצוע הסמכות בידי המפקח;

(2) פגיעה בביטחון המפקח או בביטחון אדם אחר.

(ג) חלפה הנסיבה שבשלה לא קיים המפקח את חובת ההזדהות כאמור בסעיף קטן (ב), יקיים המפקח את חובתו כאמור, מוקדם ככל האפשר.

סימן ג': סמכויות פיקוח ואכיפה כלפי מערכת הביטחון

⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

- הסדרת הפיקוח והאכיפה כלפי מערכת הביטחון 208. הוראות סימן זה נועדו להסדיר את הפיקוח והאכיפה כלפי מערכת הביטחון באופן שיאזן בין קיום מטרותיו של חוק זה לבין השמירה על ביטחון המדינה ושלום הציבור.
- הגדרות – סימן ג' 209. בסימן זה –

”גוף ביטחוני” – אחד הגופים המנויים בהגדרה “מערכת הביטחון”;

”התאמה ביטחונית” – כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס”ב–2002⁷;

”חוק להסדרת הביטחון” – חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ”ח–1998;

”מערכת הביטחון” – כל אחד מאלה:

(1) משרד הביטחון ויחידות הסמך של משרד הביטחון;

(2) צבא הגנה לישראל;

(3) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה;

(4) מפעלי מערכת הביטחון כמשמעותם בסעיף 20 לחוק להסדרת הביטחון, שאינם יחידות כאמור בפסקה (3), ואשר שר הביטחון הודיע עליהם לשר האוצר;

(5) משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר והרשות להגנה על עדים;

(6) שלוחה אחרת של מערכת הביטחון שהגדרתה בסעיף 159 שאושרה על ידי שר הביטחון לעניין פרק ו' כאמור באותו סעיף;

⁷ ס”ח התשס”ב, עמ’ 179.

"מפקח" – מי שהוסמך למפקח ביחידה הארצית
לאכיפה לפי סעיף 205, ולעניין מיתקן
ביטחוני שחלות עליו הוראות סעיף 213 או
214 – מי שהוסמך למפקח לפי הוראות
אותם סעיפים, לפי העניין;

"נוהל עבודה" – נוהל שנקבע לפי סעיף 212;

"קצין בכיר" – קצין שדרגתו סגן אלוף, סגן ניצב או
סגן גונדר, לפחות, לפי העניין, או מי שדרגתו
מקבילה לדרגה כאמור;

"קצין מוסמך" –

(1) לעניין הגופים המנויים בפסקאות (1),
(3), (4) ו-(6) להגדרה "מערכת הביטחון",
למעט שירות הביטחון הכללי והמוסד
למודיעין ולתפקידים מיוחדים – כמשמעותו
בסעיף 21 לחוק להסדרת הביטחון;

(2) לעניין צבא הגנה לישראל – ראש
מחלקת ביטחון מידע בצבא הגנה לישראל
או קצין בכיר שהסמיך לעניין זה;

(3) לעניין שירות הביטחון הכללי – ראש
שירות הביטחון הכללי או עובד בכיר
בשירות שהסמיך לעניין זה;

(4) לעניין המוסד למודיעין ולתפקידים
מיוחדים – קצין מוסמך כמשמעותו בסעיף
21א לחוק להסדרת הביטחון;

(5) לעניין משטרת ישראל – קצין בכיר
שהסמיך המפקח הכללי של משטרת ישראל
לעניין זה;

(6) לעניין שירות בתי הסוהר – קצין
בכיר שהסמיך נציב בתי הסוהר לעניין זה;

(7) לעניין הרשות להגנה על עדים – מנהל הרשות או עובד בכיר ברשות שהסמיך לעניין זה;

”השר הממונה” –

(1) לעניין הגופים המנויים בפסקאות (1), (2), (4) ו-(6) להגדרה ”מערכת הביטחון” – שר הביטחון;

(2) לעניין הגופים המנויים בפסקה (3) להגדרה ”מערכת הביטחון” – ראש הממשלה;

(3) לעניין הגופים המנויים בפסקה (5) להגדרה ”מערכת הביטחון” – השר לביטחון הפנים.

210. מפקח יפעיל את סמכויותיו לפי חוק זה כלפי מערכת הביטחון, בכפוף לסייגים שבסימן זה. הפעלת סמכויות כלפי מערכת הביטחון

211. (א) לא יפעיל מפקח את סמכויותיו כלפי מערכת הביטחון, אלא אם כן נקבעה לו התאמה ביטחונית מתאימה לכך ובהתאם לכללי אבטחת המידע של גוף ביטחוני. סמכויות פיקוח ואכיפה כלפי מערכת הביטחון – הוראות מיוחדות

(ב) (1) על אף האמור בסעיף 206(א)(4) קצין בכיר או קצין מוסמך רשאי לעכב את כניסתו המיידית של המפקח למיתקן המוחזק בידי מערכת הביטחון, אם מצא כי התקיים אחד מאלה:

(א) כניסתו באותה העת תשבש פעילות מבצעית או מודיעינית, חקירה פלילית, או תרגיל או אימון רחבי היקף או שנעשה בהם שימוש באמצעי לחימה;

(ב) מתרחשת במקום פעילות עוינת;

(ג) מתקיימת במיתקן פעילות או יש בו ציוד או מיתקנים שהמפקח אינו רשאי להיחשף להם מטעמים ביטחוניים, מטעמים של יחסי החוץ של מדינת ישראל או מטעמים של הגנה על שלום הציבור וביטחונו.

(2) קבע קצין מוסמך או קצין בכיר כאמור בפסקה (1), יודיע על כך למפקח בכתב, ויקבע מועד חדש לכניסתו של המפקח, מוקדם ככל האפשר לאחר שחלפה העילה שמנעה את כניסתו.

(ג) על אף האמור בסעיף 206(א)(1), דרש מפקח מאדם להזדהות לפניו, לשם הפעלת סמכויותיו במיתקן המוחזק בידי גוף ביטחוני, וכללי אבטחת המידע של הגוף הביטחוני אוסרים על אותו אדם להזדהות אלא לפני מי שמוסמך לכך על פיהם, רשאי אותו אדם להימנע מהצגת תעודה מזהה ולהציג את עצמו בדרך שתיקבע בנוהל עבודה, באופן שיאפשר את זימונו לחקירה ככל שיידרש.

(ד) לשם הפעלת סמכויותיו, רשאי מפקח להשתמש באמצעים שונים לתיעוד ממצאיו; הכנסת אמצעים כאמור והשימוש בהם יהיו באופן שיאפשר את התיעוד הנדרש, ובלבד שיהיו בהתאם לכללי אבטחת המידע של הגוף הביטחוני.

(ה) (1) על אף האמור בסעיף 206(א)(2), מסירת ידיעה או מסמך, כולם או חלקם, למפקח, תהיה בהתאם להתאמתו הביטחונית ובהתאם לכללי אבטחת המידע של הגוף הביטחוני, ואולם –

(א) קצין מוסמך רשאי להורות כי ידיעה או מסמך מסוימים בעלי רגישות ביטחונית גבוהה לא יועברו למפקח, אף אם התאמתו הביטחונית מתאימה, אלא לגורם אחר ביחידה הארצית לאכיפה כפי שייקבע בנוהל עבודה, ככל שניתן מבחינה ביטחונית לקבוע גורם כאמור;

(ב) קצין מוסמך רשאי להורות כי מפקח לא יוציא ממתקן ביטחוני מסמך מסוים שקבע לגביו כי הוא בעל רגישות ביטחונית גבוהה; מסמך כאמור יישמר במקום שייועד לשם כך במיתקן, ויהיה נגיש למפקח או לגורם האחר שנקבע כאמור בפסקת משנה (א), לפי העניין, בהתאם לכללי אבטחת המידע של הגוף הביטחוני.

(2) קצין מוסמך רשאי להורות כי מידע מסווג שאינו קשור לחומר החקירה ואינו קשור במישרין לעילת הפיקוח, לא ייכלל בידיעה או במסמך הנמסרים למפקח או לגורם האחר שנקבע כאמור בפסקה (1)(א), לפי העניין, ובלבד שימסור למפקח או לגורם האחר הודעה בכתב על כך שהשמיט מידע.

(ו) על אף האמור בסעיף 206(א)(3) מדידות ודגימות שהן או תוצאותיהן עשויות להיות מסווגות, יבוצעו ויישמרו במעבדות מסווגות, כפי שייקבע בנוהל עבודה, ובלבד שלא יהיה בכך כדי למנוע עריכת מדידה או נטילת דגימה.

(ז) (1) על אף האמור בסעיף 206(ב)2, לא יתפוס מפקח חפץ אם יש חשש כי בשל הוצאתו מידי מערכת הביטחון ייזקו משמעותית כשירותו של גוף ביטחוני, רמת הכוננות שלו ויכולתו להגן על ביטחון המדינה או על שלום הציבור.

(2) קצין מוסמך רשאי להורות כי מפקח לא יוציא ממתקן ביטחוני חפץ מסוים שקבע לגביו כי הוא בעל רגישות ביטחונית גבוהה; חפץ כאמור יישמר במקום שייועד לשם כך במיתקן בהתאם לכללי אבטחת המידע של הגוף הביטחוני ויהיה נגיש למפקח.

נוהל עבודה 212. (א) שר האוצר, בהסכמת השר הממונה, יורה בנוהל עבודה על אופן יישום הוראות סימן זה בגוף ביטחוני, ורשאי שר האוצר לקבוע בדרך האמורה נהלים שונים עבור כל אחד מן הגופים הביטחוניים המנויים בהגדרה "מערכת הביטחון".

(ב) קיבל שר האוצר את הסכמתו של השר הממונה לקבוע נהל עבודה כאמור בסעיף קטן (א) או לתקן נהל עבודה קיים, יובא הנהל או תיקונו, לפי העניין, לידיעת ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

פיקוח ואכיפה לגבי 213. (א) השר הממונה רשאי לקבוע לעניין סימן זה, כי מיתקן ביטחוני כהגדרתו בפרק ו', שמתקיים סודי לגביו אחד מאלה, הוא מיתקן ביטחוני סודי:

(1) מתקיימת בו פעילות סודית;

(2) קיים צורך דחוף בהקמתו;

(3) הוא נועד לפעילות מבצעית.

(ב) קבע השר הממונה כי מיתקן מסוים הוא מיתקן ביטחוני סודי, יופעלו סמכויות הפיקוח והאכיפה לפי סימן ב', בכפוף לסייגים שבסימן זה, לעניין אותו מיתקן, על ידי מפקח שהוא עובד משרדו של השר הממונה על אותו מיתקן או שהוא משרת בגוף הביטחוני האחראי על אותו מיתקן, שהוסמך לפי הוראות סעיף 205.

(ג) (1) השר הממונה, בהסכמת שר האוצר, יורה בנוהל על אופן הפיקוח והאכיפה על יישום ההוראות לפי חוק זה במיתקן ביטחוני סודי, ובכלל זה על אופן הפעלת הסמכויות לפי סימן זה במיתקן כאמור, ורשאי השר הממונה לקבוע בדרך האמורה נהלים שונים עבור כל אחד מן הגופים הביטחוניים.

(2) קיבל השר הממונה את הסכמת שר האוצר לקבוע נוהל כאמור בפסקה (1) או לתקן נוהל קיים, יובא הנוהל או תיקונו, לפי העניין, לידיעת ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

(ד) מפקח כאמור בסעיף זה ידווח למנהל היחידה הארצית לאכיפה ולמנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין, אחת לשישה חודשים, בהתאם לכללי אבטחת המידע של הגוף הביטחוני שבו ביצע פעולות פיקוח ואכיפה, על פעולות הפיקוח והאכיפה שביצע במיתקנים ביטחוניים סודיים של אותו גוף ביטחוני.

- פיקוח ואכיפה לגבי 214. (א) השר הממונה רשאי לקבוע לעניין סימן זה, כי מיתקן ביטחוני סודי כמשמעותו בסעיף 213, שמתקיימים בו טעמים של סודיות מיוחדת המונעים מסירת דיווח כאמור בסעיף קטן (ד) של אותו סעיף, הוא מיתקן ביטחוני סודי מיוחד (בסעיף זה – מיתקן ביטחוני סודי מיוחד); קבע השר הממונה כאמור, לא יחולו הוראות סעיף 213 על אותו מיתקן, ויחולו עליו הוראות סעיף זה.
- (ב) סמכויות הפיקוח והאכיפה לפי סימן ב', יופעלו, בכפוף לסייגים שבסימן זה, לעניין מיתקן ביטחוני סודי מיוחד, על ידי מפקח שהוא עובד משרדו של השר הממונה על אותו מיתקן או שהוא משרת בגוף הביטחוני האחראי על אותו מיתקן, שהוסמך בידי השר הממונה לעניין זה.
- (ג) מנהל המיתקן הביטחוני הסודי המיוחד או ראש הגוף הביטחוני האחראי על המיתקן, יורה בנהל על אופן הפיקוח והאכיפה על יישום ההוראות לפי חוק זה באותו מיתקן, בהתבסס על נוהל העבודה.
- נהלים ראשוניים 215. (א) נהלים ראשוניים לפי סימן זה ייקבעו בתוך שמונה חודשים מיום פרסומו של חוק התכנון והבנייה (תיקון מס' 116), התשע"ז–2017.⁸
- (ב) בהיעדר הסכמה בין שר האוצר והשר הממונה – יכריע במחלוקת היועץ המשפטי לממשלה, והשרים כאמור יקבעו נהלים ראשוניים בהתאם להכרעתו, והכל בתוך שלושה חודשים מתום התקופה האמורה בסעיף קטן (א).

⁸ ס"ח התשע"ז, עמ'

(ג) לא הכריע היועץ המשפטי לממשלה במחלוקת כאמור בסעיף קטן (ב), יכריע בדבר ראש הממשלה, שיקבע נהלים ראשוניים לפי סימן זה בתוך 30 ימים לאחר תום התקופה כאמור בסעיף קטן (ב).

סימן ד': אכיפה מינהלית

216. צו מינהלי להפסקת עבודה (א) ראה מנהל היחידה הארצית לאכיפה, יושב ראש ועדה מקומית או מהנדס הוועדה, על יסוד ביקור במקום או על יסוד דין וחשבון בכתב שהגיש לו מפקח, כי יש יסוד סביר להניח כי מתבצעת עבודה אסורה, רשאי הוא לצוות בכתב על הגורמים המנויים בסעיף 243(ג) ועל כל מי שמועסק בשירותם, להפסיק באופן מידי את העבודה (בפרק זה – צו מינהלי להפסקת עבודה), ובלבד שלא הוגשו לבית המשפט כתב אישום או בקשה לצו הפסקה שיפוטי לפי סעיף 236 בעניין אותה עבודה.

(ב) צו מינהלי להפסקת עבודה יכלול את כל אלה:

- (1) פרטים בדבר מיקום המקרקעין שבהם חל הצו;
- (2) תיאור העובדות שעל פיהן הוחלט לתת את הצו;
- (3) אישור בדבר קיום חובת ההיוועצות לפי סעיף 225;
- (4) פרטים בדבר הזכות לבקש את ביטול הצו לפי הוראות סעיף 228;
- (5) פרטים בדבר אופן ההתקשרות עם נותן הצו.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), היה למי שהוסמך לתת צו כאמור בסעיף קטן (א) יסוד סביר להניח כי עבודה המתבצעת לנגד עיניו היא עבודה אסורה, או שמפקח הודיע לו כי יש לו יסוד סביר להניח שעבודה המתבצעת לנגד עיניו היא עבודה אסורה, רשאי מי שהוסמך לתת צו מינהלי להפסקת עבודה, לתת צו מינהלי ארעי להפסקת אותה עבודה (בסימן זה – צו ארעי להפסקת עבודה), אף אם טרם הוגש לו דין וחשבון כאמור בסעיף קטן (א) או טרם קוימה חובת ההיוועצות לפי סעיף 225, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(1) קיים צורך דחוף להפסיק את העבודה, בין היתר בשל סכנה לשלום הציבור או לשלמו של אדם;

(2) החובה להגיש דין וחשבון כאמור בסעיף קטן (א) ולקיים היוועצות לפי סעיף 225, יושלמו בהקדם האפשרי.

(ד) תוקפו של צו ארעי להפסקת עבודה לא יעלה על חמישה ימים; ניתן צו ארעי כאמור ומולאו כל התנאים למתן צו מינהלי להפסקת עבודה, רשאי נותן הצו הארעי להפסקת עבודה להודיע למי שניתן לו הצו כי הצו ייחשב צו מינהלי להפסקת עבודה לכל דבר ועניין.

217. (א) נמשכה העבודה שלגביה ניתן צו מינהלי להפסקת עבודה, לאחר שהומצא הצו ובניגוד להוראותיו, רשאי מי שנתן את הצו, לצוות על מי שניתן לו הצו, למעט על מי שעובדים בשירותם של הגורמים המנויים בסעיף 243(ג), להרוס את העבודה שבוצעה לאחר שהומצא הצו המינהלי להפסקת עבודה (בפרק זה – צו להריסת תוספת בנייה), ובלבד שלא חלפה שנה מיום מתן הצו המינהלי להפסקת עבודה.

צו להריסת תוספת בנייה לאחר שהופר צו מינהלי להפסקת עבודה

(ב) לא יינתן צו להריסת תוספת בנייה כאמור אלא אם כן מפקח הגיש, למי שמוסמך לתת את הצו, דין וחשבון בכתב שבו ציין כי לפי בדיקתו נמשכה העבודה בניגוד להוראות הצו המינהלי להפסקת העבודה, את פרטי העבודה שנמשכה כאמור, וכי לא חלפה שנה ממועד מתן הצו המינהלי להפסקת העבודה.

(ג) צו להריסת תוספת בנייה יכלול את הפרטים המנויים בסעיף 216(ב) ואת פרטי הצו המינהלי להפסקת עבודה שניתן.

(ד) מי שניתן לו צו להריסת תוספת בנייה יבצע את הצו בתוך 21 ימים מיום שהומצא לו.

(ה) לא בוצע צו להריסת תוספת בנייה בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ד), רשאית היחידה הארצית לאכיפה, הוועדה המקומית או הרשות המקומית המוסמכת לאכיפה, לפי העניין, לבצע את הצו.

218. (א) היה למפקח מיוחד יסוד סביר להניח כי מתבצעת לנגד עיניו עבירה של עבודה אסורה בלא היתר לפי סעיף 243(א) או (ב) באמצעות רכב או ציוד מכני הנדסי, רשאי הוא למסור לנוהג ברכב או למפעיל הציוד המכני ההנדסי הודעה האוסרת את השימוש ברכב או בציוד כאמור לתקופה שלא תעלה על שלושים ימים וכן רשאי הוא ליטול את רישיון הרכב לתקופה האמורה; בהודעה תצוין הסיבה לאיסור השימוש ברכב או בציוד המכני ההנדסי ולנטילת הרישיון.

איסור מינהלי על שימוש ברכב או ציוד מכני הנדסי

(ב) על איסור מינהלי על שימוש ברכב או ציוד מכני הנדסי יחולו הוראות סעיפים 57א(ב) עד (ו), 57ב ו-57ד עד 57ז לפקודת התעבורה⁹, בשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים להלן, ובעניינים האמורים באותן הוראות לא יחולו הוראות פרק זה:

(1) בכל מקום –

(א) אחרי "רכב" יקראו "או ציוד מכני הנדסי";

(ב) אחרי "ברכב" יקראו "או בציוד המכני ההנדסי";

(ג) אחרי "הרכב" יקראו "או הציוד המכני ההנדסי";

(ד) אחרי "שהרכב" יקראו "או שהציוד המכני ההנדסי";

(2) לעניין מסירת הודעות לרשות הרישוי לפי אותם סעיפים, הודעה לעניין ציוד מכני הנדסי שהוא רכב תימסר גם לרשם הציוד ההנדסי כמשמעותו בחוק רישום ציוד הנדסי, התשי"ז–1957¹⁰, ולעניין ציוד מכני הנדסי שאינו רכב – לרשם האמור בלבד;

(3) הסמכות הנתונה באותם סעיפים לבית המשפט המוסמך לדון בעבירות תעבורה תהיה נתונה לבית משפט השלום, הסמכויות הנתונות לשוטר יהיו נתונות למפקח מיוחד והסמכויות הנתונות לקצין משטרה יהיו נתונות למנהל היחידה הארצית לאכיפה.

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.
¹⁰ ס"ח התשי"ז, עמ' 145.

(4) תקנות לפי סעיף 57א(ב)(2) ו-157(א) יחולו, אולם, שר האוצר בהסכמת שר התחבורה והבטיחות בדרכים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת רשאי לקבוע הוראות נוספות או הוראות אחרות באותם עניינים.

(ג) בסעיף זה –

”ציוד מכני הנדסי” – ציוד כהגדרתו בחוק רישום ציוד הנדסי, התשי”ז-1957;
”רכב” – כמשמעותו בפקודת התעבורה.

219. צו מינהלי להפסקת שימוש
(א) ראה מנהל היחידה הארצית לאכיפה, יושב ראש ועדה מקומית, או מהנדס הוועדה, על יסוד תצהיר שהגיש לו מפקח כאמור בסעיף קטן (ג), כי יש יסוד סביר להניח כי מתבצע שימוש אסור, רשאי הוא לצוות בכתב על הגורמים המנויים בסעיף 243(ו), ועל כל מי שמועסק בשירותם, להפסיק את השימוש האסור בתוך חמישה עשר ימים מיום מתן הצו (בפרק זה – צו מינהלי להפסקת שימוש); ואולם, נותן הצו רשאי לצוות על הפסקת השימוש האסור באופן מידי אם ראה כי יש בשימוש האסור סכנה לשלום הציבור או לבטיחותו.

(ב) לא יינתן צו מינהלי להפסקת שימוש אלא אם כן התקיימו שני אלה:

(1) לא הוגשו לבית המשפט כתב אישום או בקשה לצו הפסקה שיפוטי לפי סעיף 236 בעניין אותו שימוש אסור;

(2) במועד הגשת התצהיר לפי סעיף קטן (ג) לא חלפו יותר משישה חודשים מיום שהחל השימוש האסור באותו מקום, ולעניין שימוש אסור בבית מגורים – לא חלפו יותר מ-30 ימים מהיום שבו החל השימוש האסור.

(ג) לא יינתן צו מינהלי להפסקת שימוש אלא אם כן מפקח הגיש למי שמוסמך לתת את הצו, תצהיר חתום בידו שבו ציין את פרטי השימוש האסור שנעשה במקום וכן כי לפי בדיקתו במועד הגשת התצהיר לא חלפו יותר משישה חודשים מיום שהחל השימוש האסור באותו מקום, ולעניין שימוש אסור בבית מגורים – לא חלפו יותר מ-30 ימים מהיום שבו החל השימוש האסור.

(ד) צו מינהלי להפסקת שימוש יכלול את כל אלה:

- (1) פרטים בדבר מיקום המקרקעין שבהם חל הצו;
- (2) תיאור העובדות שעל פיהן הוחלט לתת את הצו;
- (3) אישור בדבר קיום חובת ההיוועצות לפי סעיף 225;
- (4) פרטים בדבר הזכות לבקש את ביטול הצו לפי הוראות סעיף 228;
- (5) פרטים בדבר אופן ההתקשרות עם נותן הצו.

220. צו לסגירת בניין או (א) נמשך השימוש שלגביו ניתן צו מינהלי מקום לאחר שהופר צו מינהלי להפסקת שימוש

(א) נמשך השימוש שלגביו ניתן צו מינהלי להפסקת שימוש. שנתן את הצו, לצוות על מי שניתן לו הצו, למעט על מי שעובדים בשירותם של הגורמים המנויים בסעיף 243(ו), על סגירת הבניין או המקום (בפרק זה – צו לסגירת בניין או מקום), לתקופה שלא תעלה על 60 ימים, ובלבד שלא חלפה שנה מיום מתן הצו המינהלי להפסקת שימוש.

(ב) לא יינתן צו לסגירת בניין או מקום אלא אם כן מפקח הגיש, למי שמוסמך לתת את הצו, דין וחשבון בכתב שבו ציין כי לפי בדיקתו נמשך השימוש האסור בניגוד להוראות הצו המינהלי להפסקת השימוש, את פרטי השימוש האסור שנמשך כאמור, וכי לא חלפה שנה ממועד מתן הצו המינהלי להפסקת השימוש.

(ג) צו לסגירת בניין או מקום יכלול את הפרטים המנויים בסעיף 219(ד), את פרטי הצו המינהלי להפסקת שימוש שניתן ואת פרטי הבניין או המקום שיש לסגור.

(ד) מי שניתן לו צו לסגירת בניין או מקום יבצע את הצו בתוך 21 ימים מיום שהומצא לו.

(ה) לא בוצע צו לסגירת בניין או מקום בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ד), רשאית היחידה הארצית לאכיפה, הוועדה המקומית או הרשות המקומית המוסמכת לאכיפה, לפי העניין, לבצע את הצו; סגירת הבניין או המקום תיעשה לתקופה שנקבעה בצו, בניכוי הימים שחלפו מתום התקופה כאמור בסעיף קטן (ד) ועד למועד שבו החלה הסגירה בפועל.

221. צו הריסה מינהלי (א) ראה מנהל היחידה הארצית לאכיפה, יושב ראש ועדה מקומית או מהנדס הוועדה, על יסוד תצהיר שהגיש לו מפקח כאמור בסעיף קטן (ב), כי בוצעה עבודה אסורה, רשאי הוא לצוות בכתב על הריסת העבודה האסורה (בפרק זה – צו הריסה מינהלי), ובלבד שבמועד הגשת התצהיר לא הסתיימה העבודה האסורה או שלא חלפו יותר משישה חודשים מיום שהסתיימה, ולעניין עבודה אסורה לגבי בית מגורים – בית המגורים לא אוכלס או שלא חלפו יותר מ-30 ימים מהיום שאוכלס; צו הריסה מינהלי יכול שיכלול גם הוראות בדבר הפסקת שימוש אסור.

(ב) לא יינתן צו הריסה מינהלי אלא אם כן מפקח הגיש, למי שמוסמך לתת את הצו, תצהיר חתום בידו שבו ציין את פרטי העבודה האסורה, ואם הצו כולל הוראות בדבר הפסקת שימוש אסור – גם את פרטי השימוש האסור, וכן כי לפי בדיקתו במועד הגשת התצהיר לא חלפו המועדים כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) צו הריסה מינהלי יכלול את כל אלה:

(1) פרטים בדבר מיקום המקרקעין שבהם חל הצו;

(2) תיאור העובדות שעל פיהן הוחלט לתת את הצו;

(3) אישור בדבר קיום חובת ההיוועצות לפי סעיף 225;

(4) פרטים בדבר הבנייה שהצו מורה על הריסתה;

(5) פרטים בדבר המועד המוקדם ביותר האפשרי לביצוע הצו כאמור בסעיף 222(ג) ובדבר תחולת צו הריסה מינהלי על עבודה אסורה נוספת באותם מקרקעין כאמור בסעיף 223 ;

(6) פרטים בדבר הזכות לבקש את ביטול הצו לפי הוראות סעיף 228 ;

(7) פרטים בדבר אופן ההתקשרות עם נותן הצו.

(ד) צו הריסה מינהלי יכול שיחול גם על חלק מבניין שנבנה כדין, אם על פי חוות דעתו של מהנדס בניין, ביצוע הצו רק לגבי החלק שנבנה שלא כדין יסכן את שלום הציבור או את בטיחותו.

222. (א) צו הריסה מינהלי יבוצע בידי היחידה הארצית לאכיפה, הוועדה המקומית או הרשות המקומית המוסמכת לאכיפה, לפי העניין. ביצוע צו הריסה מינהלי

(ב) צו הריסה מינהלי יבוצע בתוך 60 ימים מיום הגשת תצהיר לפי סעיף 221(ב), אולם –

(1) הוגשה בקשה לביטול צו ההריסה המינהלי לפי סעיף 228 ועוכב ביצועו לפי סעיף 254ח, ונדחתה הבקשה לביטול בידי בית המשפט, יבוצע צו ההריסה המינהלי בתוך 60 ימים ממועד החלטת בית המשפט בדבר דחיית הבקשה ;

(2) הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע צו ההריסה המינהלי לפי סעיף 254ט, יחולו הוראות אלה, לפי העניין :

(א) קיבל בית המשפט את הבקשה – יבוצע צו ההריסה המינהלי בתוך 60 ימים מתום תקופת עיכוב הביצוע שקבע בית המשפט;

(ב) דחה בית המשפט את הבקשה – יבוצע צו ההריסה המינהלי בתוך 60 ימים ממועד החלטת בית המשפט בדבר דחיית הבקשה.

(ג) לא יבוצע צו הריסה מינהלי שניתן לגבי עבודה אסורה שטרם הסתיימה אלא אם כן חלפו ארבעה ימים מיום המצאתו, ולגבי עבודה אסורה שהסתיימה – אלא אם כן חלפו שבעה ימים מיום המצאתו.

223. תחולת צו הריסה מינהלי על עבודה אסורה נוספת באותם מקרקעין

(א) ראה נותן צו הריסה מינהלי, על יסוד דין וחשבון בכתב שהגיש לו מפקח כאמור בסעיף קטן (ב), כי בוצעה עבודה אסורה, לאחר שניתן צו ההריסה המינהלי או לאחר שבוצע הצו, באותם מקרקעין שהצו חל עליהם (להלן – עבודה אסורה נוספת), יחול צו ההריסה המינהלי גם על העבודה האסורה הנוספת, בלא צורך בהוצאת צו נוסף, אם הורה על כך נותן הצו, ובלבד שאם בוצע צו ההריסה המינהלי – במועד מתן ההוראה לא חלפו יותר משישה חודשים מיום ביצוע ההריסה, ולעניין הריסה בבית מגורים – בית המגורים לא אוכלס או שלא חלפו יותר מ-30 ימים מהיום שאוכלס.

(ב) לא יורה נותן צו ההריסה המינהלי כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן מפקח הגיש לו דין וחשבון בכתב שבו ציין כי לפי בדיקתו בוצעה עבודה אסורה נוספת, את פרטי העבודה האסורה הנוספת, וכי לא חלפו המועדים כאמור באותו סעיף קטן.

(ג) הוראה לפי סעיף קטן (א) לעניין עבודה אסורה נוספת שבוצעה לאחר שבוצע צו ההריסה המינהלי, תבוצע בתוך 60 ימים מיום שניתנה, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 222(ב), בשינויים המחויבים.

224. (א) ניתן צו הריסה מינהלי, ובכלל זה ניתנה הוראה לעניין עבודה אסורה נוספת לפי סעיף 223, רשאית הרשות שמוסמכת לבצע את הצו לבקש מבית המשפט ארכה לביצוע הצו או ההוראה. לבקשה למתן ארכה לביצוע צו הריסה מינהלי

(ב) בית המשפט רשאי לתת ארכה לביצוע הצו או ההוראה כאמור בסעיף קטן (א), מנימוקים שיירשמו, ובלבד שסך כל תקופות הארכה לא יעלה על שישה חודשים.

225. (א) לא יינתן צו מינהלי אלא לאחר שנותן הצו התייעץ – חובת היוועצות כתנאי למתן צו מינהלי

(1) לעניין צו שנותן מנהל היחידה הארצית לאכיפה – עם היועץ המשפטי של היחידה הארצית לאכיפה ועם מתכנן המחוז שבתחומו יינתן הצו;

(2) לעניין צו שנותן יושב ראש ועדה מחוזית או מתכנן מחוז במרחב תכנון כמשמעותו בסעיף 12 – עם תובע המפוקח בידי המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין;

(3) לעניין צו שנותן יושב ראש ועדה מקומית, מהנדס ועדה מקומית או מהנדס רשות מקומית המוסמכת לאכיפה – עם תובע מטעם הוועדה המקומית או הרשות המקומית המוסמכת לאכיפה, לפי העניין.

(ב) היוועצות כאמור בסעיף קטן (א) תתועד בכתב.

226. (א) צו מינהלי יומצא למי שהצו ניתן כלפיו בדרך שבה מומצא כתב בית דין בהליך אזרחי.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), צו הריסה מינהלי יומצא בדרך של הדבקה על קיר חיצוני או על דלת של הבניין שבו בוצעו העבודה האסורה או השימוש האסור או במקום אחר בולט לעין במקרקעין שבהם בוצעו העבודה האסורה או השימוש האסור; בעת ההמצאה ירשום ממציא הצו בגוף הצו את יום ההמצאה ויתעד את ההמצאה; שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות נוספות לעניין אופן ההמצאה ותיעודה לפי סעיף זה.

227. ניתן צו מינהלי לפי סימן זה, יודיע נותן הצו לראש מינהלי הודעה על מתן צו הרשות המקומית שבתחומה ניתן הצו, על מתן הצו, מיד לאחר שניתן.

228. (א) הרואה עצמו נפגע מצו מינהלי רשאי להגיש בקשה לביטול הצו לבית המשפט המוסמך כאמור בסעיף קטן (ב) בתוך 15 ימים מיום המצאת הצו לפי סעיף 226.

(ב) בית המשפט המוסמך לפי סעיף זה –

(1) לעניין צו שניתן על ידי מנהל היחידה הארצית לאכיפה, יושב ראש ועדה מחוזית או מתכנן מחוז – בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין, שהוא הקרוב למקרקעין;

(2) לעניין צו שניתן על ידי יושב ראש ועדה מקומית, מהנדס ועדה מקומית או מהנדס רשות מקומית המוסמכת לאכיפה – בית המשפט לעניינים מקומיים שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין, ובאין בית משפט לעניינים מקומיים כאמור – בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין שהוא הקרוב למקרקעין.

(ג) הוגשה בקשה לביטול הצו, לא יהיה בהגשת הבקשה כשלעצמה כדי לעכב את ביצוע הצו.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע ממי שרואה עצמו נפגע מצו מינהלי לפנות לנותן הצו ולהביא בפניו את טענותיו.

תנאים לביטול צו מינהלי 229. לא יבטל בית המשפט צו מינהלי אלא אם כן הוכח לו שהעבודה או השימוש בוצעו כדין או שלא התקיימו הדרישות למתן הצו כאמור בסמך זה, או אם שוכנע כי נפל בצו פגם חמור שבשלו יש לבטל את הצו.

שמירת אחריות פלילית 230. אין בביצוע צו מינהלי כדי לפטור אדם מאחריות פלילית בשל ביצוע עבירה לפי פרק זה.

פיצויים 231. צו מינהלי שבוטל ושבת המשפט קבע כי לא היה מקום לנתינתו מלכתחילה – מי שנגרם לו נזק על ידיו זכאי לתשלום פיצויים, כמפורט להלן, אולם, לא ישולמו פיצויים מחמת זה בלבד שהיה פגם במינויו או בהסמכתו של האדם שנתן את הצו, אם נתקיימו בצו יתר התנאים לנתינתו:

(1) מאת הוועדה המקומית – אם הצו ניתן על ידי יושב ראש הוועדה המקומית או מהנדס הוועדה המקומית;

(2) מאת רשות מקומית המוסמכת לאכיפה – אם הצו ניתן על ידי ראש הרשות או מהנדס הרשות המקומית האמורה;

(3) מאוצר המדינה – אם צו כאמור ניתן על ידי היחידה הארצית לאכיפה, יושב ראש ועדה מחוזית או מתכנן מחוז.

232. (א) מנהל היחידה הארצית לאכיפה רשאי לאצול למשנה למנהל היחידה או למפקח מיוחד, את הסמכויות הנתונות לו לפי סימן זה, אולם הסמכות הנוגעת לצו מינהלי להפסקת שימוש לפי סעיף 219 ולצו לסגירת בניין או מקום לפי סעיף 220, לא תואצל אלא למשנה למנהל היחידה.

(ב) אצילת סמכות לפי סעיף קטן (א) למפקח מיוחד, טעונה אישורו של היועץ המשפטי ליחידה הארצית לאכיפה.

233. (א) בסעיף זה, "תכנית" – תכנית הכוללת את כל ההוראות המאפשרות להוציא מכוחה היתר לבנייה או לשימוש בלא צורך באישורה של תכנית נוספת. סמכות האכיפה של הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

(ב) לרשות הטבע והגנים ולמנהל רשות הטבע והגנים יהיו כל הסמכויות הנתונות לפי סימן זה ליחידה הארצית לאכיפה ולמנהל היחידה הארצית לאכיפה, בהתאמה, בתחום גנים לאומיים ושמורות טבע ובמקרקעין המיועדים בתכנית לגנים לאומיים ושמורות טבע, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) לעניין חובת ההיוועצות לפי סעיף 225, יתייעץ מנהל רשות הטבע והגנים עם תובע מטעם רשות הטבע והגנים;

(2) לעניין הגשת דין וחשבון או תצהיר בידי מפקח כאמור בסימן זה – יוגש הדין וחשבון או התצהיר בידי פקח של רשות הטבע והגנים.

(ג) הזכאות לתשלום פיצויים לפי סעיף 231 לגבי צו מינהלי שנתן מנהל רשות הטבע והגנים, תהיה מאת רשות הטבע והגנים, ובלבד שהתקיימו התנאים הקבועים באותו סעיף.

סימן ה': צווים שיפוטיים

234. צו שיפוטי למניעת (א) נעשו פעולות הכנה לעבודה אסורה או פעולות לשימוש אסור, רשאי בית המשפט המוסמך, לבקשת תובע, לצוות על הגורמים המנויים בסעיף 243(ג) או (ו), לפי העניין, להימנע מפעולה במקרקעין הקשורה לעבודה האסורה או לשימוש האסור, ובכלל זה לאסור על שימוש במקרקעין או להורות על סגירת בניין או מקום (בסימן זה – צו שיפוטי למניעת פעולות); ואולם, צו שיפוטי למניעת פעולות לעניין איסור שימוש במקרקעין או לעניין סגירת בניין או מקום יינתן לתקופה שלא תעלה על 90 ימים, ורשאי בית המשפט המוסמך לחזור ולצוות כאמור מזמן לזמן.

(ב) בית המשפט המוסמך לא ייתן צו שיפוטי למניעת פעולות אלא אם כן נוכח שיש בידי מבקש הצו ראיות לכאורה לביצוע פעולות הכנה לעבודה אסורה או לשימוש אסור, לפי העניין.

(ג) בסעיף זה, בית המשפט המוסמך – כל אחד מאלה, לפי העניין:

(1) אם הבקשה הוגשה בהליך פלילי על עבירה לפי פרק זה – בית המשפט הדן בהליך הפלילי;

(2) אם הבקשה לא הוגשה בהליך פלילי כאמור בפסקה (1) – בית המשפט המוסמך כמשמעותו בסעיף 228(ב), בהתאם לגורם שמטעמו הגיש התובע את הבקשה.

235. צו להריסת עבודה או הפסקת שימוש בניגוד לצו שיפוטי למניעת פעולות (א) ראה מנהל היחידה הארצית לאכיפה או מהנדס הוועדה, על יסוד דין וחשבון בכתב שהגיש לו מפקח כאמור בסעיף קטן (ב), כי בוצעה עבודה או שנעשה שימוש בניגוד לצו שיפוטי למניעת פעולות, רשאי הוא לצוות על מי שניתן לו צו מניעת הפעולות, להרוס את העבודה שבוצעה בניגוד לצו או להפסיק את השימוש שנעשה בניגוד לצו, ובלבד שאם חלפה יותר משנה מיום שניתן הצו, לא יורה כן אלא באישור בית המשפט המוסמך כהגדרתו בסעיף 234(ג).

(ב) לא יינתן צו כאמור בסעיף קטן (א) אלא אם כן מפקח הגיש, למי שמוסמך לתת את הצו כאמור באותו סעיף קטן, דין וחשבון בכתב שבו ציין כי לפי בדיקתו בוצעה העבודה או נעשה השימוש בניגוד לצו מניעת הפעולות, את פרטי העבודה או השימוש שנעשו בניגוד לצו מניעת הפעולות, וכי לא חלפה שנה ממועד מתן צו מניעת הפעולות.

(ג) צו כאמור בסעיף קטן (א) יכלול את כל אלה:

(1) פרטים בדבר מיקום המקרקעין שבהם חל הצו;

(2) תיאור העובדות שעל פיהן הוחלט לתת את הצו;

(3) פרטי הצו השיפוטי למניעת פעולות שניתן;

(4) פרטי העבודה שיש להרוס או השימוש שיש להפסיק, לפי העניין;

(5) פרטים בדבר הזכות לבקש את ביטול הצו לפי הוראות סעיף 238.

(ד) מי שניתן לו צו כאמור בסעיף קטן (א) יבצע את הצו בתוך 21 ימים מיום שהומצא לו.

(ה) לא בוצע צו שניתן לפי סעיף קטן (א) בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ד), רשאית היחידה הארצית לאכיפה, הוועדה המקומית או הרשות המקומית המוסמכת לאכיפה, לפי העניין, להרוס את העבודה שבוצעה בניגוד לצו מניעת הפעולות או לנקוט אמצעים סבירים להפסקת השימוש שנעשה בניגוד לאותו צו, לרבות באמצעות סגירת הבניין או המקום; סגירת הבניין או המקום תיעשה לתקופה שנקבעה בצו כאמור בסעיף 234(א), בניכוי הימים שחלפו מתום התקופה כאמור בסעיף קטן (ד) ועד למועד שבו החלה הסגירה בפועל.

(ו) הוראות סעיפים 226(א) ו-232 יחולו על צו כאמור בסעיף קטן (א), בשינויים המחויבים.

236. צו הפסקה שיפוטי (א) בוצעה עבודה אסורה או שנעשה שימוש אסור, רשאי בית המשפט המוסמך כהגדרתו בסעיף 234(ג), לבקשת תובע, לצוות על הגורמים המנויים בסעיף 243(ג) או (ו), לפי העניין, על הפסקת העבודה האסורה או השימוש האסור, או לתת צו לסגירת הבניין או המקום (בסימן זה – צו הפסקה שיפוטי).

(ב) בית המשפט המוסמך כאמור בסעיף קטן (א) לא ייתן צו הפסקה שיפוטי אלא אם כן נוכח שיש בידי מבקש הצו ראיות לכאורה לביצוע עבודה אסורה או שימוש אסור, לפי העניין.

(ג) מתן צו הפסקה שיפוטי אינו מותנה בנקיטת הליכים נוספים לפי פרק זה.

237. צו להריסת עבודה או הפסקת שימוש בניגוד לצו הפסקה שיפוטי (א) ראה מנהל היחידה הארצית לאכיפה או מהנדס הוועדה, על יסוד דין וחשבון בכתב שהגיש לו מפקח כאמור בסעיף קטן (ב), כי בוצעה עבודה או נעשה שימוש בניגוד לצו הפסקה שיפוטי, רשאי הוא לצוות על מי שניתן לו צו ההפסקה השיפוטי, להרוס את העבודה שבוצעה בניגוד לצו או להפסיק את השימוש שנעשה בניגוד לצו, ובלבד שאם חלפה יותר משנה מיום שניתן הצו, לא יורה כן אלא באישור בית המשפט המוסמך כהגדרתו בסעיף 234(ג).

(ב) לא יינתן צו כאמור בסעיף קטן (א) אלא אם כן מפקח הגיש, למי שמוסמך לתת את הצו כאמור באותו סעיף קטן, דין וחשבון בכתב שבו ציין כי לפי בדיקתו בוצעה העבודה או נעשה השימוש בניגוד לצו ההפסקה השיפוטי, את פרטי העבודה או השימוש שנעשו בניגוד לצו ההפסקה השיפוטי וכי לא חלפה שנה ממועד מתן צו ההפסקה השיפוטי.

(ג) צו כאמור בסעיף קטן (א) יכלול את כל אלה:

(1) פרטים בדבר מיקום המקרקעין שבהם חל הצו;

(2) תיאור העובדות שעל פיהן הוחלט לתת את הצו;

(3) פרטי צו ההפסקה השיפוטי שניתן;

(4) פרטי העבודה שיש להרוס או השימוש שיש להפסיק, לפי העניין;

(5) פרטים בדבר הזכות לבקש את ביטול הצו לפי הוראות סעיף 238.

(ד) מי שניתן לו צו כאמור בסעיף קטן (א) יבצע את הצו בתוך 21 ימים מיום שהומצא לו.

(ה) לא בוצע צו שניתן לפי סעיף קטן (א) בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ד), רשאית היחידה הארצית לאכיפה, הוועדה המקומית או הרשות המקומית המוסמכת לאכיפה, לפי העניין, להרוס את העבודה שבוצעה בניגוד לצו ההפסקה השיפוטי או לנקוט אמצעים סבירים להפסקת השימוש שנעשה בניגוד לאותו צו, לרבות באמצעות סגירת הבניין או המקום; סגירת הבניין או המקום תיעשה לתקופה שנקבעה בצו כאמור בסעיף 236(א), ככל שנקבעה, בניכוי הימים שחלפו מתום התקופה כאמור בסעיף קטן (ד) ועד למועד שבו החלה הסגירה בפועל.

(ו) הוראות סעיפים 226(א) ו-232 יחולו על צו כאמור בסעיף קטן (א), בשינויים המחויבים.

238. בקשה לביטול צו שניתן לאחר הפרת צו שיפוטי למניעת פעולות או צו הפסקה שיפוטי ניתן צו כאמור בסעיף 235(א) או בסעיף 237(א) (בסעיף זה – הצו הנוסף), בתוך שנה מיום מתן צו שיפוטי למניעת פעולות או צו הפסקה שיפוטי, לפי העניין, רשאי מי שניתן לו הצו הנוסף להגיש בקשה לביטול הצו הנוסף, לבית המשפט המוסמך, כהגדרתו בסעיף 234(ג), שהוא בית המשפט האחרון שדן בצו מניעת הפעולות או בצו ההפסקה השיפוטי, לפי העניין, בתוך 24 שעות ממועד המצאת הצו, ויחולו על בקשה כאמור הוראות סעיף 229, בשינויים המחויבים.

239. (א) בית המשפט המוסמך כהגדרתו בסעיף 234(ג) רשאי, לבקשת תובע, לצוות על הריסת עבודה אסורה אף אם לא הוגש כתב אישום בשלה, ובלבד שיש עניין ציבורי מיוחד במתן הצו ומתקיים אחד מאלה:

(1) לא ניתן למצוא את האדם שביצע את העבודה האסורה, בשקידה סבירה;

(2) לא ניתן או שאין זה מעשי למסור לאדם הזמנה לדין, בשקידה סבירה;

(3) לא ניתן להוכיח מי ביצע את העבודה האסורה;

(4) מי שביצע את העבודה האסורה נפטר או שאינו בר-עונשין, לרבות בשל התיישנות שחלה על עבירת העבודה האסורה;

(5) התובע החליט כי בנסיבות המקרה אין עניין לציבור בהמשך חקירה או בהעמדה לדין פלילי לפי סימן ו'.

(ב) הוראות סעיף 226(ב) יחולו לגבי המצאת צו הריסה לפי סעיף קטן (א), בשינויים המחויבים.

(ג) צו הריסה לפי סעיף קטן (א) יבוצע בידי היחידה הארצית לאכיפה, הוועדה המקומית או רשות מקומית המוסמכת לאכיפה, ובלבד שחלפו 21 ימים לפחות ממועד המצאת הצו.

240. הרואה עצמו נפגע מצו הריסה לפי סעיף 239(א), אשר לא היה צד לבקשה למתן צו כאמור, רשאי להגיש בקשה לביטולו לבית המשפט המוסמך כהגדרתו בסעיף 234(ג), בתוך 21 ימים מיום המצאת הצו כאמור בסעיף 226(ב) כפי שהוחל בסעיף 239(ב).

בקשה לביטול צו הריסה בלא הליך פלילי

241. אין בביצוע צו שיפוטי כאמור בסימן זה כדי לפטור אדם מאחריות פלילית בשל ביצוע עבירה לפי פרק זה.

שמירת אחריות פלילית

סימן ו': עונשין

הגדרות – סימן ו' 242. בסימן זה –

"בעל שליטה במקרקעין" – מי שנוהג מנהג בעלים במקרקעין, בין ברשות הבעלים ובין שלא ברשות הבעלים, ובכלל זה מי שמנהל את המקרקעין, מי שמפיק או זכאי להפיק הכנסה מהמקרקעין או מי שזכאי ליהנות מפירותיהם של המקרקעין כבעלים ;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977 ;

"קנס נוסף על עבירה נמשכת" – כל אחד מאלה :

(1) לעניין שימוש אסור שהוא שימוש שאינו למגורים – כפל הקנס האמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין ;

(2) לעניין שימוש אסור שהוא שימוש למגורים – מחצית הקנס האמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין.

עבודה אסורה ושימוש אסור 243. (א) המבצע עבודה אסורה במקרקעין המפורטים להלן, דינו – מאסר שנתיים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, וכן קנס לפי סעיף 245 :

(1) מקרקעין המיועדים בתכנית לאחת מהתכליות המפורטות בהגדרה "תשתיות לאומיות" ;

(2) מקרקעין המצויים בסביבה החופית ;

(3) מקרקעין שהוכרזו כקרקע חקלאית על פי התוספת הראשונה ;

(4) מקרקעין שהם גן לאומי או שמורת טבע, או מקרקעין המיועדים בתכנית לגן לאומי, לשמורת טבע או ליער ;

(5) מקרקעין המיועדים בתכנית לשטחים ציבוריים פתוחים.

(ב) המבצע עבודה אסורה במקרקעין שאינם מפורטים בסעיף קטן (א), דינו – מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, וכן קנס לפי סעיף 245.

(ג) בוצעה עבודה אסורה לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), ניתן להאשים בה אחד או יותר מאלה:

(1) בעל ההיתר לביצוע העבודה או מי שמוטלת עליו החובה לקבל היתר כאמור;

(2) בעל המקרקעין בשעת ביצוע העבירה, למעט מחכיר לדורות; היו המקרקעין בבעלות משותפת, ייחשב כבעלים לענין פסקה זו רק מי מהבעלים שהיה בעל שליטה במקרקעין בשעת ביצוע העבירה, אם ניתן לאתרו בשקידה סבירה ואם לא ניתן לאתרו כאמור – ייחשב כבעלים מי שרשום בפנקסי המקרקעין כבעל המקרקעין;

(3) בעל שליטה במקרקעין בשעת ביצוע העבירה;

(4) מי שמחזיק בפועל במקרקעין בשעת ביצוע העבירה;

(5) מי שביצע בפועל את העבודה האסורה, למעט עובדים המועסקים על ידו;

(6) האדריכל, המהנדס, או ההנדסאי, האחראים לתכנון העבודה או לפיקוח עליה לפי הוראות חוק זה, או מי שתכנן בפועל את העבודה;

(7) הקבלן הראשי, למעט עובדים המועסקים על ידו.

(ד) העושה שימוש אסור במקרקעין המפורטים בסעיף קטן (א), דינו – מאסר שנתיים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, וכן קנס נוסף על עבירה נמשכת לכל יום שבו נמשכת העבירה מיום שהומצאה לנאשם התראה בכתב על ביצוע אותה עבירה, מיום שהומצא לו צו לפי פרק זה או מיום הגשת כתב האישום, לפי המוקדם, וקנס לפי סעיף 245.

(ה) העושה שימוש אסור במקרקעין שאינם מפורטים בסעיף קטן (א), דינו – מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין וכן קנס נוסף על עבירה נמשכת לכל יום שבו נמשכת העבירה מיום שהומצאה לנאשם התראה בכתב על ביצוע אותה עבירה, מיום שהומצא לו צו לפי פרק זה או מיום הגשת כתב האישום, לפי המוקדם, וקנס לפי סעיף 245.

(ו) נעשה שימוש אסור, ניתן להאשים בו אחד או יותר מאלה, אולם לא יואשם לפי סעיף זה מי ששוכר את המקרקעין למטרת מגוריו בהם:

(1) בעל ההיתר לביצוע העבודה או לשימוש או מי שמוטלת עליו החובה לקבל היתר לשימוש;

(2) מי שהוא בעל המקרקעין בשעת ביצוע העבירה, למעט מחכיר לדורות; היו המקרקעין בבעלות משותפת, ייחשב כבעלים לעניין פסקה זו רק מי מהבעלים שהיה בעל שליטה במקרקעין בשעת ביצוע העבירה, אם ניתן לאתרו בשקידה סבירה ואם לא ניתן לאתרו כאמור – ייחשב כבעלים מי שרשום בפנקסי המקרקעין כבעל המקרקעין;

(3) בעל השליטה במקרקעין בשעת ביצוע
העבירה;

(4) מי שמחזיק בפועל במקרקעין בשעת
ביצוע העבירה;

(5) מי שביצע בפועל את השימוש, למעט
עובדים המועסקים על ידו.

(ז) עבירה לפי סעיף זה היא מסוג העבירות של
אחריות קפידה.

עבודה ושימוש על 244. (א) המבצע עבודה אסורה על פי היתר שאינו
פי היתר שאינו
תואם תכנית, דינו – מאסר שנתיים או קנס כאמור
תואם תכנית
בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין וכן קנס לפי סעיף
245.

(ב) העושה שימוש אסור על פי היתר שאינו
תואם תכנית, דינו – מאסר שנתיים או קנס כאמור
בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, וכן קנס נוסף על
עבירה נמשכת לכל יום שבו נמשכה העבירה מיום
שהומצאה לנאשם התראה בכתב על ביצוע אותה
עבירה, מיום שהומצא לו צו לפי פרק זה או מיום
הגשת כתב האישום, לפי המוקדם, וקנס לפי סעיף
245.

קנסות נוספים 245. הורשע אדם בעבירה לפי סעיף 243 או 244, רשאי
בית המשפט, נוסף על כל עונש או תשלום אחר,
להטיל עליו קנסות אלה:

(1) קנס בגובה שיעור האגרות ותשלומי החובה
שהוטלו עליו לפי סעיף 254, אף אם שילם את
האגרות ותשלומי החובה האמורים;

(2) בעבירה לפי סעיפים 243(א) או (ב) ו-244(א) – קנס בגובה כפל השווי שהיה לעבודת הבנייה ולמקרקעין שעליהם היא בנויה אילו היתה העבודה האסורה מותרת; בקביעת גובה הקנס לפי פסקה זו רשאי בית המשפט להתחשב בכך שהמורשע הרס את העבודה האסורה לפני מתן גזר הדין והשיב את המצב לקדמותו;

(3) בעבירה לפי סעיפים 243(ד) או (ה), ו-244(ב) – קנס בגובה כפל ההפרש שבין השווי שהיה למקרקעין שבהם נעשה השימוש האסור אילו היה אותו שימוש מותר, לבין שווי אותם מקרקעין לפי התכניות או ההיתרים החלים עליהם.

אי-קיום צו 246. מי שאינו מקיים צו שהוטל עליו לפי פרק זה, במועד שנקבע לכך לפי הוראות הפרק האמור או בהחלטת בית המשפט, דינו – מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין וכן קנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין לכל יום שבו נמשכה העבירה לאחר המועד האמור.

עבירה לפי פרק ה' 247. מי שאינו מקיים הוראה שניתנה לו כאמור בסעיף 158ג בתוך המועד שנקבע בהוראה, דינו – מאסר שנה, וכן קנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, לכל יום שבו נמשכה העבירה לאחר המועד האמור.

הפרעה במילוי תפקיד 248. המפריע למפקח או למי שפועל בשם מוסד תכנון מלמלא את תפקידו או מלהשתמש בסמכות הנתונה לו לפי חוק זה, דינו – מאסר שנה.

- מסירת ידיעה
כוזבת או מטעה
249. (א) המוסר ידיעה למוסד תכנון, למכון בקרה או לממלא תפקיד לפי חוק זה, שהיא ידיעה כוזבת או מטעה, דינו – מאסר שנתיים; לעניין סעיף זה, "ממלא תפקיד לפי חוק זה" – לרבות חבר מוסד תכנון, נושא משרה, יועץ משפטי, עובד או נציג בעל דעה מייעצת במוסד תכנון, יועץ למוסד תכנון, חוקר, שמאי מכריע, עובד מכון בקרה או מפקח.
- (ב) הורשע אדם בעבירה לפי סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לבטל את האישור או ההיתר שהושג על ידי מסירת הידיעה הכוזבת או המטעה שבשלה הורשע, ולקבוע כי יראו את התכנית או ההוראה שאושרו או העבודה או השימוש שלגביהם ניתן ההיתר, כאילו בוצעו ללא אישור או ללא היתר, לפי העניין.
- בטלות היתר שניתן
בהליך רישוי בדרך
מקוצרת על פי
מידע שאינו נכון
250. (א) ניתן היתר או ראו בקשה להיתר כהיתר, לפי סעיף 145ב(ב)(7) או (8), על יסוד הצהרה שהגיש מבקש ההיתר לפי אותן פסקאות שפרט מהפרטים, מידע או נתון שנכללו בה לא היה נכון, ואילו היתה אותה הצהרה נכונה לא היה ניתן ההיתר – בטל ההיתר, ובלבד שלא חלפו חמש שנים מהיום שניתן או מהיום שראו בו היתר, לפי העניין.
- (ב) ראתה רשות הרישוי שמתקיימים, לכאורה, התנאים המנויים בסעיף קטן (א), תודיע לבעל ההיתר על בטלותו, ובלבד שנתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו לפניה.
- (ג) לעניין פרק זה יראו את העבודה או השימוש שלגביהם ניתן היתר או שלגביהם ראו בבקשה להיתר כהיתר כאמור בסעיף זה, כאילו בוצעו בלא היתר.
- מתן אישור או
היתר שלא כדין
251. העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

(1) חבר מוסד תכנון שהצביע בעד החלטה לאשר תכנית או הקלה או להמליץ על אישורה או שהצביע בעד החלטה לתת אישור אחר או היתר או להמליץ עליהם, בניגוד להוראות לפי חוק זה, או שהיה שותף להחלטות כאמור שלא דרך הצבעה, והכל אם ההחלטה אושרה במוסד התכנון ;

(2) עובד מוסד תכנון או יועץ של מוסד תכנון שקבע בכתב או בעל-פה כי ניתן לאשר תכנית או הקלה או להמליץ על אישורה או שניתן לתת אישור אחר או היתר או להמליץ עליהם, בניגוד להוראות לפי חוק זה, ועל יסוד קביעתו אושרה התכנית או ההקלה או ניתן האישור או ההיתר או הומלץ עליהם ;

(3) בעל תפקיד במוסד תכנון שחתם על היתר או על אישור אחר לפי חוק זה, בניגוד להוראות לפי חוק זה.

הפעלת מכון בקרה 252. מי שעשה פעולה הטעונה רישוי לפי פרק ה'3 בלא בלא רישיון או בניגוד לתנאיו רישיון, בניגוד להוראות סעיף 158(א), או בעל רישיון לפי הפרק האמור שהפר תנאי מהתנאים למתן רישיון או תנאי מתנאי הרישיון, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם היתה העבירה עבירה נמשכת – קנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, לכל יום שבו נמשכה העבירה לאחר המועד שבו הומצאה לו התראה בכתב על ביצוע אותה עבירה.

ביצוע עבירות על ידי תאגיד 253. נעברה עבירה לפי חוק זה על ידי תאגיד, רשאי בית המשפט להטיל על התאגיד קנס בשיעור פי שלושה מהקנס הקבוע לעבירה.

אחריות נושא
משרה בתאגיד

254. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי חוק זה בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; לעניין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

תשלום קנסות

254.א. קנס שהוטל בפסק דין לפי פרק זה, ישולם כמפורט להלן, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו:

(1) לוועדה המקומית – אם כתב האישום הוגש על ידי תובע מטעמה;

(2) לרשות המקומית המוסמכת לאכיפה – אם כתב האישום הוגש על ידי תובע מטעמה;

(3) לאוצר המדינה – אם כתב האישום הוגש על ידי תובע אחר מהתובעים המנויים בפסקאות (1) ו-(2).

סימן ז': אמצעי אכיפה נוספים

צווים במסגרת גזר 254.ב. (א) גזר בית המשפט את עונשו של אדם בעבירה לפי סימן ז', יצווה במסגרת גזר הדין על אחד או יותר מאלה, לפי העניין, אלא אם כן קיימים טעמים מיוחדים שיירשמו שלא לעשות כן:

(1) לעניין עבודה אסורה –

(א) על הפסקת ביצוע העבודה האסורה, על הריסת העבודה האסורה, או על כך שלא ייעשה בה כל שימוש;

(ב) על הריסה של חלק מבניין שנבנה כדין, אם ביצוע הצו לפי פסקת משנה (א) רק לגבי החלק שנבנה שלא כדין יסכן את שלום הציבור או את בטיחותו;

(2) לעניין שימוש אסור – על הפסקת השימוש האסור, ואם השימוש כאמור נעשה בעבודה אסורה – לצוות על הריסת העבודה האסורה, כולה או חלקה.

(ב) בית המשפט רשאי לתת כל הוראה אחרת שתיראה לו בקשר לעבודה האסורה או לשימוש האסור, ובכלל זה לתת צו שיפוטי למניעת פעולות, צו לסגירת בניין או מקום, צו להתאמת העבודה או השימוש להיתר או לתכנית או צו להשבת המצב לקדמותו.

(ג) בית המשפט רשאי לצוות כאמור בסעיף זה גם אם קבע שהנאשם ביצע עבירה לפי סימן ו' ולא הרשיעו בה.

ביצוע צו 254.ג. (א) צו שנתן בית משפט לפי סעיף 254ב יבוצע בידי מי שהורשע בביצוע העבירה או מי שבית המשפט קבע שביצע את העבירה (בפרק זה – מורשע), ואם היה יותר ממורשע אחד – בידי כולם יחדיו או בידי מי שבית המשפט קבע.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הרשות האוכפת רשאית לבצע צו שניתן לפי סעיף 254 בהתקיים אחד מאלה:

(1) המורשע לא קיים את הצו וחלף המועד לביצוע הצו לפי סעיף 254ד, ובלבד שהתובע הודיע למורשע, בכתב, 21 ימים מראש לפחות, על כוונת הרשות האוכפת לבצע את הצו;

(2) בית המשפט הטיל את ביצוע הצו על הרשות האוכפת, ובלבד שהתובע ביקש זאת טרם מתן הצו.

מועד ביצוע צו 254ד. (א) צו שנתן בית המשפט לפי סעיף 254ב, יבוצע

על ידי המורשע בתוך 30 ימים מיום שניתן הצו, אולם רשאי בית המשפט, אם נוכח כי העבודה האסורה או השימוש האסור שלגביהם חל הצו אינם מסכנים את שלום הציבור או את בטיחותו, לדחות את מועד ביצוע הצו, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובלבד שמועד ביצוע הצו לא יידחה ביותר משנה מיום שניתן.

(ב) בית המשפט יתנה את דחיית המועד לביצוע הצו כאמור בסעיף קטן (א) בתנאים שייראו לו, ובכלל זה התנאים המנויים להלן, אלא אם כן קיימים טעמים מיוחדים שלא לקבוע תנאים כאמור:

(1) תנאים שיבטיחו את קיום הצו, לרבות הפקדת ערובה;

(2) תשלום ההוצאות שנגרמו או שייגרמו לרשות האוכפת בשל דחיית מועד ביצוע הצו;

(3) תשלום האגרות ותשלומי החובה האחרים לפי סעיף 254י.

סמכויות ביצוע צו 254ה. (א) ניתן צו לפי פרק זה, רשאי מפקח מטעם הרשות האוכפת להיכנס למקום שהצו חל עליו לשם ביצוע הצו, להרחיק ממנו כל אדם וחפץ ולנקוט את כל האמצעים, לרבות שימוש בכוח סביר כלפי רכוש, כדי להבטיח את ביצוע הצו, ובלבד שהזדהה כאמור בסעיף 207, ורשאי שוטר לסייע למפקח כאמור בביצוע הצו, לרבות באמצעות שימוש בכוח סביר כלפי רכוש וכלפי אדם.

(ב) (1) נמצאו במקרקעין בשעת ביצוע הפעולה כאמור בסעיף קטן (א), מיטלטלין שהמורשע לא הוציאם, תשמור אותם הרשות האוכפת לתקופה סבירה; לא נדרשו המיטלטלין לאחר שהודע לנאשם על הימצאם בידי הרשות, רשאית היא למכרם לאחר תקופה סבירה, ובלבד שנתנה למורשע הודעה על המכירה, אם ניתן לאתרו; היו המיטלטלין פסידים – תמכור אותם הרשות האוכפת מיד.

(2) הוצאות השמירה והמכירה של המיטלטלין כאמור בפסקה (1) יחולו על המורשע, ואם נמכרו המיטלטלין זכאי הוא לדמי המכר בניכוי ההוצאות האמורות וההוצאות לפי סעיף 254ו.

תשלום הוצאות 254ו. (א) בוצע צו בידי הרשות האוכפת כאמור בסעיף 254ג(ב), ישלם המורשע את הוצאות הביצוע לקופת הרשות האוכפת. ביצוע צו

(ב) שר האוצר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, יקבע, בצו, את סכום ההוצאות לביצוע צווים המוטלים על מורשע, ורשאי הוא לקבוע סכומים שונים בהתחשב, בין השאר, במיקום המקרקעין שאליהם מתייחס הצו, בהיקף העבודה האסורה או השימוש האסור שלגביהם חל הצו ובמורכבות ביצוע הצו.

תחולת הוראות 254ז. הוראות סעיפים 254ג(ב), 254 ו-254 לעניין לעניין ביצוע צווים אחרים
ביצוע צווים בידי הרשות האוכפת, הוצאות ביצועם, סמכויות מפקח בביצוע צו, השמירה והמכירה של מיטלטלין וההוצאות בשלהן, יחולו, בשינויים המחויבים, גם על צווים אחרים שניתנו לפי פרק זה, ככל שלא נקבע אחרת בחוק זה.

סימן ח': עיכוב ביצוע צווים

עיכוב ביצוע זמני של צו עד להכרעה בבקשה לביטול הצו או בערעור
254ח. (א) הוגשה בקשה לביטול צו לפי סעיף 228, 238 או 240, או הוגש ערעור על החלטת בית משפט בבקשת ביטול כאמור או על החלטה לעניין צו שיפוטי לפי פרק זה, לרבות צו שניתן לפי סעיף 254ב, לא יעכב בית המשפט הדין בבקשה לביטול הצו או בית משפט שלערעור את ביצוע הצו אלא אם כן ראה כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין ונוכח כי העבודה האסורה או השימוש האסור שלגביהם חל הצו אינם מסכנים את שלום הציבור או את בטיחותו; בית המשפט רשאי לעכב את ביצוע הצו כאמור עד למועד ההכרעה בבקשת ביטול הצו או בערעור, לפי העניין.

(ב) (1) בית המשפט יחליט בבקשה לעיכוב ביצוע צו לפי סעיף קטן (א) על יסוד הבקשה ותגובת הרשות האוכפת בלבד, אולם רשאי הוא להחליט בבקשה לאחר שקיים דיון במעמד הצדדים, אם ראה צורך בכך; בית המשפט יחליט בבקשה בהקדם האפשרי לאחר קבלת תגובת הרשות האוכפת או קיום הדיון, לפי העניין.

(2) על אף האמור בפסקה (1), בית המשפט רשאי להורות על עיכוב ביצוע זמני של צו כאמור בסעיף קטן (א) במעמד צד אחד, ובלבד שמבקש העיכוב הצהיר לפני בית המשפט כי הוא הודיע לרשות האוכפת על הגשת הבקשה; הוראה כאמור תהיה בתוקף למשך שבעה ימים או עד לקיום דיון בבקשה לעיכוב ביצוע הצו במעמד הצדדים, לפי המוקדם.

(ג) בית המשפט רשאי להתנות עיכוב ביצוע זמני של צו כאמור בסעיף קטן (א) בתנאים שיבטיחו את קיומו של הצו נושא בקשת הביטול או הערעור, ובכלל זה בהפקדת ערובה או בחיוב המבקש בתשלום ההוצאות שנגרמו או ייגרמו בשל עיכוב ביצוע הצו האמור, וכן בתשלום האגרות ותשלומי החובה כאמור בסעיף 254, כולם או חלקם.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יעכב בית המשפט את ביצועו של צו הריסה שניתן לפי סעיפים 217, 221, 235, 237 או 239 ולא יורה על דחיית מועד ביצועו של צו הריסה שניתן לפי סעיף 254, אם מצא כי העבודה האסורה שלגביה ניתן הצו נמשכה לאחר שהומצא הצו.

(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ד), הוגשה בקשה לביטולו של צו מינהלי להפסקת עבודה, או הוגש ערעור על החלטת בית משפט בבקשת ביטול כאמור, על החלטה לעניין צו שיפוטי למניעת פעולות או על החלטה לעניין צו הפסקה שיפוטי לפי סעיף 236 לגבי עבודה אסורה – לא יעכב בית המשפט את ביצועו של הצו נושא הבקשה או הערעור, והוא יחליט בבקשה לביטול הצו או בערעור, לפי העניין, בתוך 30 ימים מיום הגשתה, לאחר שקיים דיון במעמד הצדדים.

בקשת בעל זכות לגבי מקרקעין לעיכוב ביצוע של צו סופי

254 ט. (א) בעל זכות לגבי מקרקעין שניתן לגביהם צו מינהלי, צו לפי סעיף 235 או 237, או צו שיפוטי לפי פרק זה, לרבות צו שניתן לפי סעיף 254ב, או מי שהיה צד להליך לפי סעיף 254ח, הרואה עצמו נפגע מצו כאמור, ולא חלות לגבי אותו צו הוראות סעיף 254ח, רשאי לבקש מבית המשפט כאמור בפסקאות (1) או (2) שלהלן לעכב את ביצוע הצו האמור:

(1) אם הבקשה לעיכוב הביצוע היא בעניין צו שניתן לגביו פסק דין סופי – רשאי רק מי שהיה צד להליך להגיש את הבקשה והבקשה תוגש לבית המשפט האחרון שדן בעניין;

(2) אם לא חלות על הבקשה לעיכוב ביצוע הוראות פסקה (1), תוגש הבקשה לבית המשפט המוסמך כמשמעותו בסעיף 228(ב).

(ב) בקשה לעיכוב ביצוע לפי סעיף קטן (א) ניתנת להגיש פעם אחת בלבד.

(ג) (1) בית המשפט יחליט בבקשה לעיכוב ביצוע צו לפי סעיף קטן (א) על יסוד הבקשה ותגובת הרשות האוכפת בלבד, אולם רשאי הוא להחליט בבקשה לאחר שקיים דיון במעמד הצדדים, אם ראה צורך בכך; בית המשפט יחליט בבקשה בהקדם האפשרי לאחר קבלת תגובת הרשות האוכפת או קיום הדיון, לפי העניין.

(2) על אף האמור בפסקה (1), בית המשפט רשאי להורות על עיכוב ביצוע זמני של צו כאמור בסעיף קטן (א) במעמד צד אחד, ובלבד שמבקש העיכוב הצהיר לפני בית המשפט כי הוא הודיע לרשות האוכפת על הגשת הבקשה; הוראה כאמור תהיה בתוקף למשך שבעה ימים או עד לקיום דיון בבקשה לעיכוב ביצוע הצו במעמד הצדדים, לפי המוקדם.

(ד) (1) בית המשפט לא יעכב ביצוע צו בבקשה שהוגשה לפי סעיף זה אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו, ואם נוכח כי העבודה האסורה או השימוש האסור שלגביהם חל הצו אינם מסכנים את שלום הציבור או את בטיחותו.

(2) נוסף על האמור בפסקה (1), בית המשפט לא יעכב את ביצועו של צו הריסה שניתן לפי סעיפים 217, 221, 235, 237, 239 או 254 אם העבודה האסורה אינה תואמת את התכנית החלה על המקרקעין או אם מצא כי העבודה שלגביה ניתן הצו נמשכה, לאחר שהומצא הצו; לעניין זה, "תכנית" – תכנית שניתן להוציא מכוחה היתר בנייה בלא צורך באישורה של תכנית נוספת.

(ה) תקופת עיכוב הביצוע בהחלטה לפי סעיף קטן (ד) לא תעלה על שישה חודשים.

(ו) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ה), הורה בית המשפט על עיכוב ביצוע הצו לתקופה פחותה משישה חודשים, רשאי הוא, לבקשת מגיש הבקשה לעיכוב ביצוע, להאריך את תקופת עיכוב הביצוע לתקופות נוספות, ובלבד שהתקיימו התנאים המנויים בסעיף קטן (ד) ושתקופת עיכוב הביצוע לפי סעיף קטן (ד) ולפי סעיף קטן זה לא תעלה על שישה חודשים במצטבר.

(ז) על אף האמור בסעיפים קטנים (ה) ו-(ו), רשאי בית המשפט בנסיבות חריגות ויוצאות דופן ומטעמים מיוחדים שיירשמו לעכב ביצוע צו, כאמור בסעיף קטן זה, לתקופה אחת נוספת שלא תעלה על שישה חודשים.

(ח) בית המשפט רשאי להתנות עיכוב ביצוע כאמור בסעיף זה בתנאים שיבטיחו את קיומו של הצו נושא הבקשה, ובכלל זה בהפקדת ערובה או בחיוב המבקש בתשלום ההוצאות שנגרמו או ייגרמו בשל עיכוב ביצוע הצו האמור, וכן בתשלום האגרות ותשלומי החובה כאמור בסעיף 254, כולם או חלקם.

(ט) החלטת בית המשפט בבקשה לעיכוב ביצוע לפי סעיף זה, דינה כדין החלטה אחרת של בית משפט והיא ניתנת לערעור לפני בית משפט שלערוור אם ניתנה לכך רשות מאת שופט של בית המשפט שלערוור.

סימן ט': חיוב בתשלום אגרות ותשלומי חובה אחרים

חיוב בתשלום
אגרות ותשלומי
חובה אחרים

254. (א) בית המשפט רשאי לצוות על מורשע בעבירות לפי סעיפים 243, 244 או 246 לשלם כל אגרה או תשלום חובה אחר, לרבות היטל השבחה, שהיה חייב בתשלומם לפי חוק זה אילו היה ניתן היתר לבנייה או לשימוש שבשלהם הורשע, ככל שלא שילם אותם קודם לכן; תשלומי חובה כאמור, למעט אגרות, יחושבו בהתחשב בתקופה שבה לא נהרסה העבודה האסורה או שבה נעשה השימוש האסור.

(ב) הגיש מורשע בקשה למתן היתר לבנייה או לשימוש שבשלהם הורשע כאמור בסעיף קטן (א) ושילם את התשלומים שהוטלו עליו כאמור באותו סעיף קטן, לא יידרש לשלם שוב לגבי ההיתר נושא הבקשה שהגיש.

(ג) בית המשפט רשאי לבקש מיושב ראש מועצת שמאי המקרקעין שימנה שמאי מכריע מרשימת השמאים המכריעים לפי סעיף 202ג, שייתן את חוות דעתו בדבר שיעור היטל השבחה לעניין סעיף זה; הצדדים יישאו בעלויות שכר טרחתו של השמאי המכריע בחלקים שווים; על פעולתו ושכר טרחתו של שמאי מכריע לפי סעיף זה יחולו ההוראות החלות על פעולתו ושכר טרחתו של שמאי מכריע לפי סעיף 202ג, בשינויים המחויבים.

(ד) לא שילם מורשע את חלקו בשכר הטרחה של השמאי המכריע כאמור בסעיף קטן (ג), תשלם הרשות האוכפת את חלקו במקומו; שולם תשלום על ידי הרשות האוכפת כאמור, ייוסף התשלום לתשלומים שעל המורשע לשלם לפי סעיף זה.

(ה) סכום שהצטווה אדם לשלם לפי סעיף זה ייגבה בדרך שגובים קנס שהוטל על ידי בית משפט.

(ו) שר האוצר רשאי להתקין תקנות לשם ביצועו של סעיף זה.

סימן י': רישום בפנקסי המקרקעין

רישום הערות 254א. (א) הוגש לבית המשפט כתב אישום בעבירה לפי בפנקסי המקרקעין סימן ו', שההרשעה בה עלולה לגרור אחריה מתן צו כאמור בסעיף 254ב, ירשום רשם המקרקעין, בפנקסי המקרקעין, הערה בדבר הגשת כתב האישום, אם ביקשה זאת הרשות האוכפת; חלפה העילה לרישום הערה כאמור, בין בשל כך שהנאשם זוכה, שכתב האישום בוטל או מסיבה אחרת, ימחק רשם המקרקעין את ההערה לפי בקשה שתגיש לו הרשות האוכפת שמטעמה הוגש כתב האישום.

(ב) נתן בית המשפט צו לפי סעיף 239 או 254ב, יורה על רישום הערה בדבר מתן הצו האמור בפנקסי המקרקעין; הערה שנרשמה כאמור, תימחק על פי צו של בית משפט.

(ג) ניתן צו הריסה מינהלי לפי סעיף 221, ירשום רשם המקרקעין, בפנקסי המקרקעין, הערה בדבר מתן הצו, אם ביקשה זאת הרשות האוכפת; חלפה העילה לרישום הערה כאמור, בין בשל כך שהצו בוטל, שהצו בוצע או מסיבה אחרת, ימחק רשם המקרקעין את ההערה לפי בקשה שתגיש לו הרשות האוכפת שמטעמה ניתן הצו.

(ד) נרשמה הערה לפי סעיף זה, תצרך הרשות האוכפת את העתק ההערה וכן את כתב האישום או את הצו שבשלו נרשמה, לתיק הבניין המתנהל בוועדה המקומית לגבי המקרקעין שעליהם נרשמה ההערה.

(ה) בקשה לרישום או למחיקה של הערות לפי סימן זה, למעט לפי סעיף קטן (ב), תוגש לפי טופס שיקבע שר המשפטים.

סימן י"א: רשות מקומית המוסמכת לאכיפה ונטילת סמכויות פיקוח

ואכיפה

הסמכת רשות 254ב. (א) שר האוצר רשאי, לבקשת רשות מרחבית, מרחבית לרשות להסמיך אותה, בצו, לרשות מקומית מוסמכת מקומית המוסמכת לאכיפה בעלת סמכויות אכיפה לפי פרק זה; לאכיפה הוסמכה רשות מרחבית כאמור –

(1) יראו אותה, לעניין הוראות פרק זה, כוועדה מקומית לגבי תחומה הכלול במרחב התכנון של הוועדה המרחבית שאליה היא שייכת, ויראו, לעניין הוראות פרק זה, את התחום האמור כמרחב התכנון המקומי שלה;

(2) יהיו נתונים לה, לעניין מרחב התכנון המקומי שלה, כל התפקידים והסמכויות הנתונים לפי פרק זה לוועדה המרחבית שאליה היא שייכת.

(ב) בצו כאמור בסעיף קטן (א) ייקבעו הוראות לעניין הליכים לפי פרק זה שהחלו בהם טרם כניסת הצו לתוקף, במרחב התכנון המקומי של הרשות המקומית המוסמכת לאכיפה.

(ג) לא יסמיך שר האוצר רשות מרחבית לרשות מקומית המוסמכת לאכיפה, אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) ליושב ראש הוועדה המרחבית שהרשות המרחבית שייכת אליה, ניתנה הזדמנות לטעון את טענותיו בדרך שהורה שר האוצר לפי סעיף 31א(ז);

(2) שר האוצר נוכח, לאחר שהוגשה לו המלצת הוועדה המייעצת, כי הרשות המרחבית יכולה לנהל באופן יעיל ומקצועי מערכת אכיפה לפי הוראות חוק זה וכי ניתן מענה הולם לעניין המשאבים הדרושים לרשות המרחבית לשם כך; לעניין סעיף זה, "הוועדה המייעצת" – ועדה המורכבת מנציג שר הפנים, מנציג היחידה הארצית לאכיפה שימנה מנהל היחידה, מנציג המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין שימנה מנהל המחלקה, ומנציג מינהל התכנון שימנה מנהל מינהל התכנון.

(3) שר האוצר נתן את דעתו בדבר חשד לעבירות שעניינן טוהר המידות בפעולות בעלי תפקידים ועובדים של הרשות המרחבית, לפי חוות דעת שקיבל מהיועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך.

(ד) צו כאמור בסעיף קטן (א) יינתן לתקופה שלא תעלה על שנתיים, אולם ניתן לשוב ולתת צו כאמור בהתאם להוראות סעיף זה לתקופות נוספות שלא יעלו על חמש שנים כל אחת.

(ה) שר האוצר רשאי, בצו, לבטל הסמכה של רשות מרחבית לרשות מקומית המוסמכת לאכיפה, בהתקיים אחד מאלה:

(1) הרשות המקומית המוסמכת לאכיפה ביקשה זאת;

(2) הוא מצא שהרשות המקומית המוסמכת לאכיפה אינה מקיימת עוד את התנאים הנדרשים להסמכתה לפי סעיף זה, לאחר שהוגשה לו המלצת הוועדה המייעצת בעניין ולאחר שניתנה לראש הרשות המקומית המוסמכת לאכיפה הזדמנות לטעון את טענותיו בדרך שהורה שר האוצר לפי סעיף 31א(ז).

(ו) לא יבטל שר האוצר הסמכה של רשות מקומית המוסמכת לאכיפה, אלא לאחר שניתנה ליושב ראש הוועדה המרחבית שהרשות המקומית המוסמכת לאכיפה שייכת אליה ולשאר ראשי הרשויות המרחביות הנכללות בתחום אותה ועדה מרחבית, הזדמנות לטעון את טענותיהם בדרך שהורה שר האוצר לפי סעיף 31א(ז).

(ז) הורה שר האוצר על ביטול הסמכה כאמור בסעיף קטן (ה), רשאי הוא לקבוע בצו כאמור באותו סעיף קטן הוראות לעניין הליכים תלויים ועומדים שנקטה הרשות המקומית המוסמכת לאכיפה לפני ביטול הסמכתה.

(ח) הודעה על הסמכה של רשות מרחבית לרשות מקומית מוסמכת לאכיפה ועל ביטול הסמכה כאמור תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של הוועדה המרחבית הנוגעת בדבר.

254.ג. (א) מנהל היחידה הארצית לאכיפה או מנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין רשאי להורות כי לא ייפתח הליך אכיפה לפי פרק זה לגבי עניין מסוים על ידי ועדה מקומית או רשות מקומית המוסמכת לאכיפה, ואם החל הליך כאמור רשאי הוא להורות על הפסקתו והעברתו לידי גורם אחר שעליו יורה, המוסמך לנהל את אותו הליך לפי פרק זה.

העברת הטיפול
בהליך אכיפה
מסוים

(ב) מנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין רשאי להורות על העברת הטיפול בכתב אישום שהגיש תובע מטעם ועדה מקומית או מטעם רשות מקומית המוסמכת לאכיפה, לתובע אחר.

נטילת סמכויות
אכיפה מוועדה
מקומית

254.ד. (א) מצאו מנהל היחידה הארצית לאכיפה ומנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין כי ועדה מקומית אינה ממלאת את התפקידים המוטלים עליה לפי פרק זה, בין בכל מרחב התכנון המקומי שלה ובין באזור מסוים בו, רשאים הם לפנות בכתב לוועדה המקומית ולדרוש ממנה למלא את התפקידים המוטלים עליה כאמור בתוך תקופה שנקבעה בדרישה, שאם לא כן יפעלו לנטילת סמכויותיה בהתאם להוראות סעיף קטן (ב).

(ב) לא קיימה הוועדה המקומית דרישה כאמור בסעיף קטן (א) בתוך התקופה שנקבעה לכך, רשאים מנהל היחידה הארצית לאכיפה ומנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין ליטול ממנה את הסמכויות הנתונות לה לפי פרק זה, כולן או חלקן, בכל מרחב התכנון המקומי או באזור מסוים בו, לתקופה ובתנאים שיקבעו, ובכלל זה לעניין ביצוע פעולות אכיפה על ידי עובדי הוועדה המקומית.

(ג) לא יחליטו מנהל היחידה הארצית לאכיפה ומנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין ליטול סמכות מוועדה מקומית כאמור בסעיף קטן (ב), אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) הוגשה להם המלצה של הוועדה המייעצת, לאחר שבחנה אם יש צורך בנטילת הסמכות והתייעצה בעניין עם מנהל חטיבת השמירה על הקרקע ברשות מקרקעי ישראל; לעניין סעיף זה, "הוועדה המייעצת" – ועדה המורכבת מנציג שר הפנים, מנציג מינהל התכנון שימנה מנהל מינהל התכנון, ומיושב ראש הוועדה המחוזית שבתחומה נמצאת הוועדה המקומית;

(2) ניתנה ליושב ראש הוועדה המקומית הזמנות לטעון את טענותיו בשם הוועדה המקומית לפני הוועדה המייעצת, בדרך שהורה שר האוצר לפי סעיף 31א(ז);

(3) היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך אישר זאת.

(ד) ניטלה סמכות מוועדה מקומית כאמור בסעיף קטן (ב), יחולו הוראות אלה:

(1) הוועדה המקומית ובעלי תפקידים בה לא יפעילו סמכות מהסמכויות שניטלו ממנה כאמור, אלא באישור מראש בכתב של מנהל היחידה הארצית לאכיפה או מנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין; פעולה שנעשתה תוך הפעלת סמכות שניטלה בלי קבלת אישור מראש כאמור – בטלה;

(2) היחידה הארצית לאכיפה או המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין, לפי העניין, יהיו רשאיות להפעיל בעצמן את הסמכויות שניטלו מהוועדה המקומית לפי סימן זה, במקום הוועדה המקומית ולגבות את ההוצאות מהוועדה המקומית; פעולות שייעשו על ידי היחידה הארצית לאכיפה או המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין לפי פסקה זו יראו אותן כאילו נעשו על ידי הוועדה המקומית;

(3) מנהל היחידה הארצית לאכיפה, מנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין או מי שהם הסמיכו לכך מקרב עובדי היחידה או המחלקה האמורות, יהיו רשאים לדרוש כל מידע או מסמך הדרושים להם לשם מילוי תפקידם –

(א) מהוועדה המקומית ומכל חבר, ממלא תפקיד, עובד או יועץ בה;

(ב) מרשות מקומית או מרשויות מרחביות שבתחום מרחב התכנון המקומי;

(ג) מגורם אחר שהמידע או המסמך נמצאים ברשותו ואשר בסמכות הגורמים המנויים בפסקאות משנה (א) ו-(ב) לדרוש אותם ממנו;

(4) מידע או מסמך שנדרשו כאמור בפסקה (3), יימסרו באופן ובמועד שנקבעו בדרישה;

(5) למנהל היחידה הארצית לאכיפה, למנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין ולמי שהם הסמיכו לכך מקרב עובדי היחידה או המחלקה האמורות, תהיה גישה לכל מאגר מידע של הוועדה המקומית, וכן לכל מאגר מידע שגורם אחר מחזיק בו, שלוועדה המקומית יש גישה אליו לפי דין או הסכם; לעניין זה, "מאגר מידע" – מאגר מידע הנדרש לשם ביצוע הוראות לפי חוק זה.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכותה של המדינה לבצע פעולות אכיפה לפי כל דין.

סימן י"ב: דיווח על פעולות אכיפה וסקר בנייה

דיווח על פעולות 254טו. (א) (1) יושבי הראש של הוועדות המקומיות, ראשי הרשויות המקומיות המוסמכות לאכיפה, מנהל רשות הטבע והגנים והעומד בראש כל גורם אחר שהוסמך לבצע פעולות פיקוח ואכיפה לפי חוק זה, יעבירו למנהל היחידה הארצית לאכיפה, מדי שלושה חודשים, דיווח על פעולות האכיפה לפי חוק זה שנקטו כל אחד מאותם גורמים, לפי העניין, ובכלל זה על עבודה אסורה ועל שימוש אסור שאותרו בתחום הנתון לפיקוחם; דיווח כאמור יכול שיתבצע באופן מקוון.

(2) על אף האמור בפסקה (1), יושבי ראש ועדות מקומיות עצמאיות יעבירו דיווח כאמור באותה פסקה רק אחת לשישה חודשים.

(3) מנהל היחידה הארצית לאכיפה יפרסם באתר האינטרנט של היחידה הארצית לאכיפה טופס דיווח אחיד והנחיות מפורטות לדיווח כאמור בסעיף קטן זה.

(ב) שר האוצר ידווח לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, מדי שנה, לא יאוחר מ-30 באפריל, על פעולות האכיפה שביצעה היחידה הארצית לאכיפה וכל אחד מהגורמים כאמור בסעיף קטן (א)(1) בשנה שקדמה למועד הדיווח.

סקר עבירות בנייה 254טז. (א) ועדה מקומית ורשות מקומית המוסמכת לאכיפה יבצעו בתחומן סקר עבירות בנייה בתוך 18 חודשים מיום תחילתו של חוק התכנון והבנייה (תיקון מס' 116), התשע"ז–2017, ויעדכנו את הסקר מדי חמש שנים; סקר ועדכון סקר שנערכו כאמור יוגשו למנהל היחידה הארצית לאכיפה ולמנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין.

(ב) סקר עבירות בנייה ייערך לפי הוראות שיפרסם מנהל היחידה הארצית לאכיפה באתר האינטרנט של היחידה ויכלול, בין השאר, ריכוז של העבירות המשמעותיות, בתחומי התכנון והבנייה, כפי שהוגדרו באותן הוראות, שבוצעו בתחום כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) לא ביצעה ועדה מקומית או רשות מקומית המוסמכת לאכיפה סקר עבירות בנייה או עדכון שלו לפי סעיף קטן (א), רשאי מנהל היחידה הארצית לאכיפה או מי שהוא הסמיך לכך, לבצע את הסקר או את העדכון כאמור, ולהטיל על הוועדה המקומית או על הרשות המקומית המוסמכת לאכיפה לפי העניין, לשאת בתשלום בסך כפל ההוצאות שהוצאו לעריכת הסקר או עדכונו.

(ד) בסעיף זה, "סקר עבירות בנייה" – סקר לעניין עבירות של ביצוע עבודה אסורה או שימוש אסור.

סימן י"ג: סדרי דין והוראות שונות

סמכות לדרוש 254ז. לשם ביצוע תפקידיהם לפי חוק זה, ובכלל זה מידע או מסמכים עריכת ביקורת, יהיו נתונות למנהל היחידה הארצית לאכיפה, למנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין ולמי שהם הסמיכו לכך, הסמכויות הנתונות למנהל יחידת הבקרה כאמור בסעיף 31ג(ג).

ניהול הליכים בידי 254ח. רשות אוכפת תיוצג בבית המשפט בהליך לפי פרק תובע זה בידי תובע.

סדרי דין 255. כל עוד לא נקבעו, בחוק זה או בתקנות לפי סעיף 268, סדרי דין להליכים לפי פרק זה, יידונו ההליכים האמורים בדרך ובמועדים שבהם נדונים הליכים פליליים מאותו סוג, בשינויים המחויבים.

5. החלפת סעיף 257 במקום סעיף 257 לחוק העיקרי יבוא :

"כניסה למקרקעין 257. לשם עריכתה של תכנית או ביצועה או לשם קבלת לשם עריכת החלטה בבקשה להיתר, רשאי מי שהורשה לכך על סקירה, בדיקה או מדידה להיכנס בכל עת סבירה בשעות היום לכל מקרקעין, לאחר שמסר הודעה על כך לבעל המקרקעין שבעה ימים לפחות מראש, כדי לסקור, לבדוק או למדוד אותם, ובלבד שלא ייכנס לבית מגורים אלא בהסכמת המחזיק בבית, שהוא בגיר, ולא ייכנס למקרקעין שבהחזקת צבא ההגנה לישראל או שלוחה אחרת של מערכת הביטחון שאושרה על ידי שר הביטחון אלא באישור של מי שהוסמך לכך על ידי שר הביטחון."

6. ביטול סעיף 257 א 257 לחוק העיקרי – בטל.

7. תיקון סעיף 258 בסעיף 258 לחוק העיקרי, במקום "ייצג את הועדה מי שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לכך" יבוא "יחולו הוראות סעיף 254 יח".
8. תיקון סעיף 259 בסעיף 259 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "הוראות פרק י", פרט לסעיף 239" יבוא "הוראות סימן ו' בפרק י";
- (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :
- "(ב1) הליך אכיפה כלפי המדינה לפי הוראות סימן ד' בפרק י ינוהל בידי היחידה הארצית לאכיפה או בידי המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין כהגדרתם בסעיף 203, בלבד".
- (3) בסעיף קטן (ג), במקום "לפי סעיף 239" יבוא " לפי הוראות פרק י".
9. תיקון סעיף 261 בסעיף 261(ה)(6) לחוק העיקרי, במקום "בסטיה מהרשאה" יבוא "בניגוד לתנאי הרשאה".
10. תיקון חוק לתיקון סדרי הדין האזרחי (המדינה כבעל דין), התשי"ח-1958¹¹, אחרי סעיף 6 יבוא :
- (המדינה כבעל דין)

¹¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 118; התשנ"ט, עמ' 34.

6א. "ביצוע פסק דין לטובת המדינה פסק דין לפינוי או לסילוק יד ממקרקעי ישראל כמשמעותם בחוק-יסוד: מקרקעי ישראל"¹², שהם מקרקעין המיועדים לפיתוח, והפך לסופי, יהיה ניתן לבצעו בדרך שבה מבוצע צו לפי סעיף 4 לחוק מקרקעי ציבור (פינוי קרקע), התשמ"א-1981¹³, ויחולו לעניין זה ההוראות לפי סעיפים 5 ו-5א לחוק האמור, בשינויים המחויבים, ובלבד שניתנה למי שניתן נגדו פסק הדין התראה על ביצוע פסק הדין 21 ימים לפחות לפני מועד הביצוע; לעניין סעיף זה, מקרקעין המיועדים לפיתוח – מקרקעין הכלולים בתחומה של תכנית בת תוקף כמשמעותה בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965¹⁴, שניתן להוציא מכוחה היתר בנייה בלא צורך באישורה של תכנית נוספת, בלפחות רבע משטח התכנית, ושייעודם בתכנית כאמור הוא למגורים, לתעשייה, למלאכה, למסחר, למלונאות או לדרך (בסעיף זה – הייעודים העיקריים) או לייעוד של מיתקני תשתית או תשתיות לאומיות, כהגדרתם בחוק האמור, הנדרשים למימוש התכנית שבה נקבעו הייעודים העיקריים."

11. תיקון חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹⁵ –

(1) בסעיף 67ג(ד), אחרי "בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965" יבוא "או רשות מקומית המוסמכת לאכיפה כהגדרתה בפרק י' לחוק האמור", ובמקום "הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה" יבוא "הוועדה המקומית או הרשות המקומית כאמור, לפי העניין";

(2) בתוספת השנייה –

¹² ס"ח התשי"ד, עמ' 56.
¹³ ס"ח התשמ"א, עמ' 105.
¹⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.
¹⁵ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשע"ז, עמ' 500.

- (א) בפרט (19), במקום "לפי סעיף 204 לחוק התכנון והבנייה" יבוא "לפי סעיף 243 לחוק התכנון והבנייה";
- (ב) בפרט (20), במקום "לפי סעיף 204 לחוק התכנון והבנייה" יבוא "לפי סעיף 243 לחוק התכנון והבנייה";
- (3) בתוספת הרביעית, בטור "תובע לפי פסקה (3) להגדרה "תובע"" , בפרט (1), המילים "ולפי סעיף 258 לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965" – יימחקו ;
- (4) בתוספת החמישית, בפרט (7) –
- (א) בפרטי משנה (1) ו- (4), בכל מקום, במקום "בסטייה מהיתר או מתכנית" יבוא "בניגוד לתנאי היתר";
- (ב) בפרט משנה (2), במקום "את הנפש או בטיחות הציבור" יבוא "את שלום הציבור או את בטיחותו";
- (ג) במקום פרט משנה (3) יבוא :
- "(3) הפסקת עבודה במקרקעין הנעשית בלא היתר או בניגוד לתנאי היתר, או הפסקת שימוש במקרקעין הנעשה בלא היתר או בניגוד לתנאי היתר או הנעשה בניגוד לתכנית;".

12. בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985¹⁶ –

תיקון חוק
העבירות
המינהליות

(1) בסעיף 1א, אחרי ההגדרה "חוק העונשין" יבוא :

"חוק התכנון והבנייה" – חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965¹⁷; ;

(2) בסעיף 22 –

(א) בכותרת השוליים, במקום "רשות מקומית" יבוא "רשות מקומית, ועדה מקומית עצמאית";

¹⁶ ס"ח התשמ"ו, עמ' 31; התשע"ז, עמ' 312.
¹⁷ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

(ב) במקום "תאגיד שהוקם בחוק" יבוא "תאגיד שהוקם בחוק, שהטיל מפקח מטעם ועדה מקומית עצמאית כאמור בסעיף 35א(2)(ב)", אחרי "או התאגיד" יבוא "או המפקח מטעם הוועדה המקומית כאמור", ובמקום "או לקופת התאגיד" יבוא "לקופת התאגיד או לקופת הוועדה המקומית";

(3) אחרי סעיף 35 יבוא:

"תחולה על עבירות 35א. הוראות חוק זה יחולו על עבירות לפי חוק התכנון לפי חוק התכנון והבנייה שהן עבירות מינהליות, בשינויים והבנייה המחויבים ובשינויים אלה:

(1) סמכויות הוועדה לפי חוק זה יהיו נתונות לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת;

(2) על אף האמור בסעיף 5, מי שימונה למפקח לפי חוק זה לגבי אותן עבירות יהיה אחד מאלה:

(א) מפקח מיוחד כהגדרתו בפרק י' לחוק התכנון והבנייה;

(ב) לענין עבירות שנעברו בתחום מרחב תכנון של ועדה מקומית עצמאית – עובד של הוועדה המקומית, או של הרשות המקומית שהיא ועדה מקומית לפי סעיף 18 לחוק התכנון והבנייה, העומד בראש היחידה העוסקת בפיקוח על הבנייה באותה ועדה מקומית או רשות מקומית, לפי הענין (בסעיף זה – מנהל הפיקוח); לענין זה, "מרחב תכנון" ו"ועדה מקומית עצמאית" – כמשמעותם בחוק התכנון והבנייה;

(3) הסמכויות הנתונות לפי חוק זה לתובע יהיו נתונות לאחד מאלה, לפי הענין:

(א) לעניין עבירות שבסמכותו של מפקח מיוחד כאמור בפסקה (2)(א) להטיל קנס בשלהן, ולעניין הגשת כתב אישום בשל אותן עבירות – תובע במחלקה לאכיפת דיני מקרקעין כהגדרתה בפרק י' לחוק התכנון והבנייה;

(ב) לעניין עבירות שבסמכותו של מנהל הפיקוח להטיל קנס בשלהן ולעניין הגשת כתב אישום בשל אותן עבירות – תובע מטעם הוועדה המקומית העצמאית.";

(4) בתוספת הראשונה, בטור א', בסופו יבוא:

"חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965".

13. תיקון חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998¹⁸, בסעיף 55(ב), במקום "בסטיה מהיתר או מתכנית" יבוא "בניגוד לתנאי היתר", ובמקום "224" יבוא "233".
14. תיקון חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000¹⁹, בתוספת הראשונה, בפרט (ג18), במקום "עבירה של ביצוע עבודה או שימוש במקרקעין בלא היתר או בסטייה מהיתר לפי סעיף 204" יבוא "עבירה לפי סעיף 243".
15. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000²⁰, בתוספת הראשונה, בפרט 10(א), במקום "עבירות ועונשין" יבוא "פיקוח, אכיפה ועונשין".
16. (א) תחילתו של חוק זה, למעט סימן ג' בפרק י' לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, שישה חודשים מיום פרסומו (להלן – יום התחילה).

¹⁸ ס"ח התשנ"ח, עמ' 202; התשע"ו, עמ' 193.
¹⁹ ס"ח התש"ס, עמ' 293; התשע"ז, עמ' 534.
²⁰ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"ז, עמ' 462.

(ב) תחילתו של סימן ג' בפרק י' לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, שנה מיום פרסומו של חוק זה, והסמכויות כאמור באותו סימן יופעלו על עבודה שבוצעה החל ביום ז' בניסן התשס"ט (1 באפריל 2009) ואילך ועל שימוש שנעשה החל באותו מועד ואילך.

(ג) הוראות סימנים ד', ה', ז' ו-ח' בפרק י' לחוק העיקרי, כנוסחם בסעיף 4 לחוק זה, יחולו על צווים שניתנו מכוח הסימנים האמורים ביום התחילה ואילך.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), על עבודה אסורה שבוצעה לפני יום התחילה במקרקעין שאינם מנויים בסעיף 243(א) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, או במקרקעין שאינם בשטח המיועד בתכנית למבני ציבור, לא יחולו הוראות סעיף 239 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, לעניין צו הריסה בלא הליך פלילי, וכן לא יחולו עליה יתר הוראות פרק י' לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, הנוגעות לצו כאמור, ובכלל זה הוראות סעיפים 240, 241, 254ז, 254ח, ו-254ט ו-254יא ויוסיפו לחול על עבודה אסורה כאמור הוראות סעיף 212 לחוק העיקרי, כנוסחו ערב יום התחילה, לעניין צו הריסה ללא הרשעה, ויתר הוראות פרק י' לחוק העיקרי, כנוסחו ערב יום התחילה, הנוגעות לצו כאמור, ובכלל זה הוראות סעיפים 213 ו-250.

(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ג), בתקופה שמיום התחילה ועד תום שנתיים מהמועד האמור, על שימוש אסור שהוא שימוש למגורים, אשר החל לפני יום כ"ג באדר התשע"ז (21 במרס 2017) ונעשה בעבודה אסורה שהיא בניין שבנייתו הסתיימה שנתיים לפני יום פרסומו של חוק זה לא יחולו הוראות פרק י' לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, ויוסיפו לחול על שימוש אסור כאמור הוראות פרק י' לחוק העיקרי, כנוסחו ערב יום התחילה.

(ו) בסעיף זה, "עבודה אסורה" ו"שימוש אסור" – כהגדרתם בסעיף 203 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה.

17. הוראות מעבר (א) על אף האמור בסעיף 1254 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, עד לקביעת צו בידי שר האוצר לפי הסעיף האמור, רשאית רשות אוכפת כהגדרתה בסעיף 203 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, לגבות מהמורשע את ההוצאות שהוציאה בפועל לביצוע צו כאמור באותו סעיף, בדרך שבה גובים חוב אזרחי.

(ב) על אף האמור בסעיף 254טז(א) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, אם במהלך שלוש השנים שקדמו ליום התחילה נערך סקר נכסים בתחומה של רשות מקומית או סקר עבירות בנייה במרחב תכנון מקומי, והסקר עומד בהנחיות מנהל היחידה הארצית לאכיפה והוגש ליחידה הארצית לאכיפה ולמחלקה לאכיפת דיני מקרקעין, יראו זאת כאילו הוגש סקר עבירות בנייה ראשון לפי הסעיף האמור לגבי תחומה של הרשות המקומית או מרחב התכנון המקומי, לפי העניין.

(ג) מי שכיהן ערב יום התחילה כמנהל היחידה הארצית לאכיפה ומפקחים שהוסמכו לפי הוראות החוק העיקרי ערב יום התחילה, יראו אותם כאילו הוסמכו לפי הוראות חוק זה, ויהיו נתונות להם הסמכויות הנתונות למנהל היחידה הארצית לאכיפה ולמפקחים לפי חוק זה, לפי העניין, אולם לא תינתן למפקח שהוסמך לפי הוראות החוק העיקרי ערב יום התחילה סמכות שניתנה בחוק זה למפקח מיוחד, אלא אם כן עבר הכשרה מיוחדת כאמור בהגדרה מפקח מיוחד שבסעיף 203 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה.

(ד) עד למינוי יועץ משפטי ליחידה הארצית לאכיפה, היוועצות כאמור בסעיף 225(א)(1) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, תיעשה עם מנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין או עם מי שהוא הסמך לעניין זה מקרב עובדי המחלקה, ואצילת סמכות כאמור בסעיף 232 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, תהיה טעונה אישור של אותו אדם.

(ה) בסעיף זה –

”הנחיות מנהל היחידה הארצית לאכיפה” – הנחיות שפרסם מנהל היחידה הארצית לאכיפה באתר האינטרנט של היחידה הארצית לאכיפה;

”היחידה הארצית לאכיפה”, ”המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין”, ו”מנהל היחידה הארצית לאכיפה” – כהגדרתם בסעיף 203 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה;

”סקר נכסים” – סקר למיפוי ולמדידה של נכסים שעורכת רשות מקומית מכוח סמכותה לפי דין.

18. הוראות ראשונות מנהל היחידה הארצית לאכיפה כהגדרתו בסעיף 203 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, יפרסם הוראות ראשונות לעניין סקר עבירות בנייה לפי סעיף 254טז(ב) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, באתר האינטרנט של היחידה הארצית לאכיפה כהגדרתה בסעיף 203 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, בתוך 45 ימים מיום פרסומו של חוק זה.
19. דיווח לכנסת שר האוצר והשר הממונה כהגדרתו בסעיף 209 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, ידווחו לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת על הנהלים הראשונים שנקבעו כאמור בסעיף 215 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, בתוך שמונה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.
20. פרסום חוק זה יפורסם ברשומות עד יום ה' באייר התשע"ז (1 במאי 2017).

נספח מס' מ-1074/א'

הסתייגויות ובקשות רשות דיבור

להצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון מס' 116), התשע"ז-2017

* הערה: אם תתקבל הסתייגות המצריכה זאת, ימוספרו יתר הוראות החוק ויתוקנו ההפניות אליהן בהתאם.

הסתייגויות

לסעיפים 1 עד 3

אין הסתייגויות

לסעיף 4

חברי הכנסת איימן עודה, מסעוד גנאים, ג'מאל זחאלקה, אחמד טיבי, עאידה תומא סלימאן, עבד אל חכים חאג' יחיא, חנין זועבי, דב חנין, טלב אבו עראר, יוסף ג'בארין, אוסאמה סעדי, עבדאללה אבו מערוף וג'מעה אזברגה (להלן – קבוצת הרשימה המשותפת), חברי הכנסת יצחק הרצוג, ציפי לבני, שלי יחימוביץ', סתיו שפיר, איציק שמולי, עמר בר-לב, יחיאל חיליק בר, עמיר פרץ, מרב מיכאלי, איתן כבל, מנואל טרכטנברג, אראל מרגלית, מיקי רוזנטל, רויטל סויד, יואל חסון, זוהיר בהלול, איתן ברושי, מיכל בירן, נחמן שי, קסניה סבטלובה, איילת נחמיאס ורבין, יוסי יונה, איל בן ראובן ויעל כהן-פארן (להלן – קבוצת המחנה הציוני), חברי הכנסת זהבה גלאון, אילן גילאון, עיסאווי פריג', מיכל רוזין ותמר זנדברג (להלן – קבוצת מרצ) מציעים:

1. בסעיף 204(ד) המוצע, אחרי "מנהל היחידה הארצית לאכיפה" יבוא "באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת".

2. בסעיף 204 המוצע, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) מנהל היחידה הארצית לאכיפה יגיש מדי חצי שנה לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, דוח המפרט את עבודת היחידה הארצית לאכיפה במשך ששת החודשים שקדמו למועד הגשת הדוח והכולל נתונים בדבר צווים שהומצאו ומימושם, ופירוט עבודה האכיפה שביצעה היחידה הארצית לאכיפה בתקופה האמורה".

3. בסעיף 205(א) המוצע, בפסקה (1), בסופה יבוא "ובלבד שהעובד הוא אזרח המדינה, מתגורר בשטח מדינת ישראל ולא עבר עבירה לפי חוק זה".

4. בסעיף 205(א) המוצע, בפסקה (2), בסופה יבוא "ובלבד שהעובד הוא אזרח המדינה, מתגורר בשטח מדינת ישראל ולא עבר עבירה לפי חוק זה".

5. בסעיף 205(ב) המוצע, במקום "בשטח המדינה כולה או חלקה" יבוא "בשטח מדינת ישראל ולא בשטחים הכבושים שחל עליהם הדין הבין-לאומי".

6. בסעיף 205(ג) המוצע, אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) הוא אזרח מדינת ישראל ומתגורר בתחומה, ולא עבר עבירה לפי חוק זה".

7. בסעיף 205 המוצע, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) שר האוצר יודיע בכתב לראש רשות מקומית, על מפקח שהוסמך בסמכויות לפי חוק זה בתחומה של הרשות המקומית או בתחום הקרוב אליה".

8. בסעיף 217(ד) המוצע, במקום "21 ימים" יבוא "60 ימים".

9. סעיף 218 המוצע – יימחק.

לחלופין קבוצת המחנה הציוני וקבוצת מרצ מציעות:

בסעיף 218(א) המוצע, במקום "הודעה האוסרת" יבוא "הודעה להפסיק את העבודה האסורה כאמור ובלבד שהוא נמצא עם הרכב או הציוד כאמור ברדיוס של קילומטר מאתר העבודה לגביה המפקח מניח כי היא עבודה אסורה לפי הסעיף כאמור; הפר הנוהג או המפעיל, לפי העניין, את האמור בהודעה כאמור רשאי המפקח למסור לו הודעה האוסרת".

10. בסעיף 221(א) המוצע, אחרי "רשאי הוא לצוות בכתב" יבוא "בהסכמת ראש הרשות המקומית".

11. בסעיף 222(ב) המוצע, בכל מקום, במקום "60 ימים" יבוא "90 ימים".

12. בסעיף 226(ב) המוצע, אחרי "או השימוש האסור" יבוא "וכן יימסר לבעל המקרקעין שבשטחו מתבצעת העבודה שלגביה ניתן הצו".

13. בסעיף 228(א) המוצע, במקום "15 ימים" יבוא "60 ימים".

14. בסעיף 228 המוצע, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) הוגשה בקשה לביטול צו, יעוכב ביצועו של הצו".

15. בסעיף 228 המוצע, במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) ניתן צו מינהלי לפי פרק זה, רשאי מי שרואה עצמו נפגע מהצו לפנות אל נותן הצו במועד הקודם למועד שבו ניתן לבצע את הצו לפי סעיף 222, בבקשה לטעון לפניו את טענותיו בעניין; נותן הצו ייתן למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו כאמור ויחליט בבקשה בהקדם האפשרי; בקשה לעיון חוזר לפי סעיף זה לא תהא עילה להארכת המועד להגשת בקשה לביטול לפי סעיף זה; נותן הצו ייתן למבקש תשובה בכתב וביצוע הצו יהיה רק לאחר שניתנה תשובה כאמור".

16. בסעיף 229 המוצע, בסופו יבוא "ואולם בית המשפט יהיה רשאי להתחשב בנסיבות הבנייה

והעבודה של הבניין שנבנה ללא היתר".

לחלופין:

- בסעיף 229 המוצע, בסופו יבוא "ואולם בית המשפט יהיה רשאי לבטל את הצו משיקולי צדק".
17. בסעיף 235(א) המוצע, במקום "להרוס את העבודה שבוצעה בניגוד לצו" יבוא "להפסיק את העבודה שבוצעה בניגוד לצו".
18. בסעיף 235(ה) המוצע, במקום "להרוס את העבודה שבוצעה בניגוד לצו" יבוא "להפסיק את העבודה שבוצעה בניגוד לצו".
19. בסעיף 238 המוצע, במקום "24 שעות" יבוא "7 ימים".
20. בסעיף 239(א) המוצע, במקום "ומתקיים אחד מאלה" יבוא "ומתקיימים כל אלה".
21. בסעיף 240 המוצע, במקום "21 ימים" יבוא "60 ימים".
22. סעיף 241 המוצע – יימחק.
23. בסעיף 243 המוצע, סעיף קטן (א) – יימחק.

לחלופין:

- א. בסעיף 243(א) המוצע, ברישה, המילה "כפל" – תימחק;
- ב. בסעיף 243(א)(3) המוצע, אחרי "שהוכרזו כקרקע חקלאית על פי התוספת הראשונה" יבוא "שאינן לגביהם תכנית שנקלטה המשנה את ייעודם";
- ג. בסעיף 243(א)(4) המוצע, אחרי "מקרקעין המיועדים בתכנית לגן לאומי לשמורת טבע או ליער" יבוא "ובלבד שהם מקרקעין שהם מקרקעי ישראל כמשמעותם בחוק יסוד: מקרקעי ישראל".
24. בסעיף 243(ג) המוצע, פסקאות (5) ו-(6) – יימחקו.

לחלופין

- בסעיף 243 המוצע, סעיף קטן (ג) – יימחק.
25. בסעיף 243 המוצע, סעיף קטן (ד) – יימחק.
26. בסעיף 243(ד) המוצע, בסופו יבוא "ואולם לא יינתן קנס נוסף על עבירה נמשכת כאשר השימוש האסור הוא שימוש למגורים".
27. בסעיף 243(ה) המוצע, בסופו יבוא "ואולם לא יינתן קנס נוסף על עבירה נמשכת כאשר השימוש האסור הוא שימוש למגורים".
28. בסעיף 243(ו)(2) המוצע, הסיפה החל במילים "היו המקרקעין" – תימחק.
29. בסעיף 243(ו) המוצע, פסקה (4) – תימחק.
30. בסעיף 244(א) המוצע, במקום "וכן" יבוא "ובית המשפט יהיה רשאי להטיל גם".

31. בסעיף 245 המוצע, פסקאות (2) ו-(3) – יימחקו.

32. בסעיף 246 המוצע, הסיפה החל במילים "וכן קנס נוסף" – תימחק.

33. בסעיף 254ב(א)(1) המוצע, ברישה, אחרי "עבודה אסורה" יבוא "שבוצעה למטרה שאינה מגורים".

34. בסעיף 254ב(א) המוצע, בפסקה (2), אחרי "שימוש אסור" יבוא "שאינו למטרת מגורים".

35. בסעיף 254ד(א) המוצע, אחרי "מטעמים מיוחדים שיירשמו" יבוא "ובהתחשב בטעמים תכנוניים שהביאו את מבצע העבודה האסורה או השימוש האסור לבצעם ללא היתר או בניגוד לתנאי היתר".

36. בסעיף 254ח המוצע, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) הוגשה בקשה לביטול צו הריסה מינהלי או צו להריסת תוספת בנייה (בסעיף זה – צו הריסה), רשאי בית המשפט לתת צו לעיכוב ביצוע זמני של צו ההריסה (בסימן זה – צו עיכוב זמני) עד למועד הדיון בבקשה לביטול צו ההריסה, אם שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין; ראה בית המשפט כי הבקשה למתן צו עיכוב זמני מצריכה דיון במעמד הצדדים, יקבע את הדיון בבקשה בהקדם האפשרי."

לחלופין:

בסעיף 254ח(א) המוצע, במקום "שלוש הציבור או את בטיחותו" יבוא "בטיחות הציבור".

37. בסעיף 254ח(ב)(1) המוצע, המילים "ותגובת הרשות האוכפת" – יימחקו.

38. בסעיף 254ח(ב)(2) המוצע, במקום "למשך שבעה ימים או עד לקיום דיון בבקשה לעיכוב ביצוע הצו במעמד הצדדים, לפי המוקדם" יבוא "עד לקיום דיון בבקשה לעיכוב ביצוע הצו במעמד הצדדים".

39. בסעיף 254ט המוצע, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ד), בית המשפט רשאי לעכב ביצוע צו כאמור משיקולי צדק."

חברת הכנסת יעל גרמן מציעה:

40. בסעיף 217(א) המוצע, במקום "חלפה שנה" יבוא "חלפו שישה חודשים", ובסופו יבוא "נותן הצו יודיע על מתן הצו ליושב ראש הוועדה המקומית מיד עם נתינתו".

41. בסעיף 219(ג) המוצע, במקום "משישה חודשים" יבוא "מ-90 ימים", ובמקום "30 ימים" יבוא "14 ימים".

42. בסעיף 228(ב) המוצע, בפסקה (1), בסופה יבוא "או בית המשפט שבתחומו מתגורר מי שהגיש בקשה כאמור בסעיף זה".
43. בסעיף 228(ב) המוצע, בפסקה (2), בסופה יבוא "או בית המשפט שבתחומו מתגורר מי שהגיש בקשה כאמור בסעיף זה".
44. בסעיף 237(א) המוצע, המילים "ובלבד שאם חלפה יותר משנה מיום שניתן הצו, לא יורה כן אלא" – יימחקו.
45. בסעיף 237(ב) המוצע, במקום "מפקח" יבוא "ניתנה למי שניתן לו הצו הזדמנות להשמיע טענותיו והמפקח".
46. בסעיף 237(ה) המוצע, הסיפה החל במילים "או לנקוט" – תימחק.
47. במקום סעיף 248 המוצע יבוא :
- "הפרעה במילוי 248. הנוקט באלימות נגד מפקח או מבצע פעולות תפקיד ממשיות המונעות ממנו למלא את תפקידו, דינו – מאסר שנה."
48. בסעיף 251 המוצע, בפסקה (1), אחרי "להמליץ עליהם" יבוא "ביודעו שהיא".
49. בסעיף 251 המוצע, בפסקה (2), אחרי "להמליץ עליהם" יבוא "ביודעו שהם".
50. בסעיף 251 המוצע, בפסקה (3), אחרי "לפי חוק זה" יבוא "ביודעו שהם".
51. בסעיף 254(ג) המוצע, ברישה, אחרי "הרשות האוכפת" יבוא "ובאישור בית המשפט".
52. בסעיף 254(א) המוצע, המילים "ולנקוט את כל האמצעים, לרבות שימוש בכוח סביר כלפי רכוש" – יימחקו.
53. בסעיף 254(ב) המוצע, במקום "שר האוצר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, יקבע, בצו, " יבוא "בית המשפט יקבע".
54. בסעיף 254 ט המוצע, במקום סעיף קטן (ב) יבוא :
- "(ב) בית המשפט רשאי לעכב ביצוע צו מינהלי מנימוקים מיוחדים שיירשמו".
55. בסעיף 254 ט(ד)(1) המוצע, במקום "בית המשפט לא יעכב" יבוא "בית המשפט רשאי שלא לעכב", והמילה "אלא" – תימחק.
56. בסעיף 254 ט(ד)(2) המוצע, אחרי "על המקרקעין" יבוא "אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו".
57. בסעיף 254 ט(ד)(2) המוצע, אחרי "לאחר שהומצא הצו" יבוא "אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

58. בסעיף 254 יג(א) המוצע, אחרי "דיני מקרקעין, רשאי" יבוא "במקרים חריגים ויוצאי דופן",
ואחרי "רשאי הוא" יבוא "במקרים חריגים ויוצאי דופן".

59. בסעיף 254 יב(ג) (2) המוצע, אחרי "שימנה מנהל המחלקה" יבוא "מנציג הרשות המרחבית".

60. בסעיף 254 יד(ג) (2) המוצע, במקום "לפני הוועדה המייעצת" יבוא "לפני מנהל היחידה הארצית
לאכיפה ולפני מנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין".

61. בסעיף 254 יד המוצע, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) הוועדה המקומית רשאית להגיש לשר האוצר השגה על החלטה שניתנה לפי סעיף זה, בדבר נטילת
סמכויות לפי סימן קטן (ב), בתוך 30 ימים מיום קבלת ההחלטה".

62. בסעיף 254 יד(ד) (2) המוצע, אחרי "ההוצאות מהוועדה המקומית" יבוא "ובלבד שתינתן הודעה על
כך לוועדה המקומית זמן סביר מראש".

63. בסעיף 254 טז המוצע, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף זה, עד ליום תחילתו של חוק זה, יבצעו ועדה מקומית ורשות מקומית
מוסמכת לאכיפה סקר עבירות בנייה מקדים אשר לפיו יגדיר מנהל היחידה הארצית לאכיפה, לפי הוראות
סעיף קטן (ב), מהן העבירות המשמעותיות שיש לכלול בסקר עבירות בנייה, לאחר יום התחילה".

64. בסעיף 229 המוצע, בסופו יבוא "או אם שוכנע כי מחדל תכנוני חמור הוא שגרם לביצוע העבודה
האסורה או השימוש האסור".

65. בסעיף 235 (א) המוצע, המילים "ובלבד שאם חלפה יותר משנה מיום שניתן הצו, לא יורה כן
אלא" – יימחק.

לחלופין:

בסעיף 235 (א) המוצע, בסופו יבוא "ואולם לא יינתן צו כאמור אם לא ניתנה למי שניתן לו הצו הזדמנות
להשמיע את טענותיו".

66. בסעיף 235 (ה) המוצע, הסיפה החל במילים "או לנקוט" – תימחק.

67. סעיף 239 המוצע – יימחק.

לחלופין:

בסעיף 239 (ג), במקום "21 ימים" יבוא "45 ימים".

68. בסעיף 254 ד(א) המוצע, המילים "אם נוכח כי העבודה האסורה או השימוש האסור שלגביהם חל
הצו אינם מסכנים את שלום הציבור או את בטיחותו" – יימחק, והסיפה החל במילים "ובלבד
שמועד" – תימחק.

69. בסעיף 254 ח המוצע, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) הוגשה בקשה לביטול צו מינהלי שניתן לפי פרק זה, או הוגש ערעור על החלטת בית המשפט

שבמסגרתה נדון צו לפי פרק זה, רשאי בית המשפט הדין בבקשה לביטול או בית המשפט שלערעור לעכב את ביצוע הצו, ובלבד שנוכח, לפי חוות דעת של מהנדס מוסמך שהוגשה לו, כי העבודה או השימוש שעליהם חל הצו אינם מסכנים את שלום הציבור או את בטיחותו".

70. בסעיף 254(ד) המוצע, בסופו יבוא "אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

קבוצת הרשימה המשותפת, קבוצת המחנה הציוני, קבוצת מרצ וחברת הכנסת יעל גרמן מציעות:

71. בסעיף 222(ג) המוצע, במקום "ארבעה ימים" יבוא "14 ימים", ובמקום "שבעה ימים" יבוא "30 ימים".

72. סעיף 233 המוצע – יימחק.

לחלופין

בסעיף 233(ב) המוצע, המילים "ובמקרקעין המיועדים בתכנית לגנים לאומיים ושמורות טבע" – יימחקו.

73. בסעיף 243(ג) המוצע, הסיפה החל במילים "היו המקרקעין" – תימחק.

74. בסעיף 254 ח המוצע, סעיף קטן (ה) – יימחק.

לחלופין חברת הכנסת יעל גרמן מציעה:

בסעיף 254(ה) המוצע, אחרי "לא יעכב בית המשפט את ביצועו" יבוא "אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ' מציע:

75. בסעיף 206(ב) המוצע, המילים "כלפי רכוש" – יימחקו.

76. בסעיף 216(א) המוצע, אחרי "מהנדס הוועדה" יבוא "או מי שהוסמך לכך על ידי מהנדס הוועדה".

77. בסעיף 219(א) המוצע, אחרי "מהנדס הוועדה" יבוא "או מי שהוסמך לכך על ידי מהנדס הוועדה".

78. בסעיף 228 המוצע, סעיף קטן (ד) – יימחק.

*הערה: הסתייגות זו אינה מתיישבת עם הסתייגות מס' 15.

79. בסעיף 254(א) המוצע, במקום "משנה" יבוא "משישה חודשים".

80. בסעיף 254(א) המוצע, המילים "כלפי רכוש" – יימחקו, והסיפה החל במילים "ורשאי שוטר" – תימחק.

81. בסעיף 254 ח המוצע, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) בית המשפט יתנה עיכוב ביצוע זמני של צו כאמור בסעיף קטן (א) בהפקדת ערובה בסכום שלא

יפחת מ-30,000 שקלים חדשים, אלא אם כן קיימים טעמים מיוחדים שלא לעשות כן, וכן רשאי הוא להתנות עיכוב ביצוע כאמור בתנאים נוספים שיבטיחו את קיומו של הצו נושא בקשת הביטול או הערעור, ובכלל זה בחיוב המבקש בתשלום ההוצאות שנגרמו או ייגרמו בשל עיכוב ביצוע הצו האמור, וכן בתשלום האגרות ותשלומי החובה כאמור בסעיף 254, כולם או חלקם."

82. בסעיף 254ט המוצע, במקום סעיף קטן (ח) יבוא:

"(ח) בית המשפט יתנה עיכוב ביצוע של צו כאמור בסעיף זה בהפקדת ערובה בסכום שלא יפחת מ-30,000 שקלים חדשים, אלא אם כן קיימים טעמים מיוחדים שלא לעשות כן, וכן רשאי הוא להתנות עיכוב ביצוע זמני של צו כאמור בחיוב בתנאים נוספים שיבטיחו את קיומו של הצו נושא הבקשה, ובכלל זה בחיוב המבקש בתשלום ההוצאות שנגרמו או ייגרמו בשל עיכוב ביצוע הצו האמור, וכן בתשלום האגרות ותשלומי החובה כאמור בסעיף 254, כולם או חלקם."

קבוצת המחנה הציוני וקבוצת מרצ מציעות:

83. בסעיף 203 המוצע, בהגדרה "שימוש אסור", במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) שימוש בעבודה אסורה שנעשתה לאחר כניסתו לתוקף של תיקון זה, ושטרם חלפו שישה חודשים ממועד ביצועה."

84. בסעיף 204(א) המוצע, במקום "שר האוצר" יבוא "השר הממונה על מינהל התכנון".

85. בסעיף 205(א) המוצע, במקום "שר האוצר" יבוא "השר הממונה על מינהל התכנון".

86. בסעיף 205(א) המוצע, במקום "מבין עובדי משרדו" יבוא "מבין עובדי משרד הבינוי והשיכון".

87. בסעיף 205(ב) המוצע, במקום "שר האוצר" יבוא "השר הממונה על מינהל התכנון".

88. בסעיף 206(א) המוצע, פסקה (2) – תימחק.

89. בסעיף 206(א)(3) המוצע, אחרי "מדידות" יבוא "לנכס או למקרקעין".

90. בסעיף 206(א) המוצע, פסקה (4) – תימחק.

לחלופין:

בסעיף 206(א)(4) המוצע, במקום "בכל עת לכל מקרקעין" יבוא "לכל מקרקעין בשעות היום בנוכחות בעל המקרקעין".

91. בסעיף 216(א) המוצע, אחרי "מהנדס הוועדה" יבוא "או ראש רשות מקומית".

92. בסעיף 217(א) המוצע, במקום "חלפה שנה" יבוא "חלפו שישה חודשים".

93. סעיף 218 המוצע – יימחק.

94. סעיף 219 המוצע – יימחק.

95. סעיף 220 המוצע – יימחק.

96. בסעיף 221(א) המוצע, הסיפה החל במילים "צו הריסה מינהלי יכול" – יימחק.

97. בסעיף 222(ג) המוצע, במקום הסיפה החל במילים "חלפו ארבעה ימים" יבוא "חלף חודש מיום המצאתו".
98. בסעיף 224(א) המוצע, במקום "רשאית" יבוא "רשאים" ואחרי "לבצע את הצו" יבוא "ומי שניתן לו הצו".
99. בסעיף 224(ב) המוצע, בסופו יבוא "ראה בית המשפט שתוספת הבנייה משמשת למגורים, רשאי הוא לתת ארכה כאמור עד שיימצא דיור חלופי".
100. בסעיף 225(א)(1) המוצע, במקום "ועם מתכנן המחוז שבתחמו יינתן הצו" יבוא "עם מתכנן המחוז שבתחמו יינתן הצו ועם הסניגוריה הציבורית המחוזית שבתחומה יינתן הצו".
101. בסעיף 225(א), בפסקה (2), בסופה יבוא "ועם הסניגוריה הציבורית המחוזית שבתחומה יינתן הצו".
102. בסעיף 225(א), בפסקה (3), בסופה יבוא "ועם הסניגוריה הציבורית המחוזית שבתחומה יינתן הצו".
103. בסעיף 226 המוצע, בסעיף קטן (ב), במקום "על אף האמור בסעיף קטן (א), צו הריסה מינהלי יומצא בדרך" יבוא "בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), צו הריסה מינהלי יומצא גם בדרך".
104. בסעיף 228(ב) המוצע, בפסקה (1), בסופה יבוא "או שבתחום שיפוטו מתגורר מגיש הבקשה לביטול הצו".
105. בסעיף 228(ב)(2) המוצע, אחרי "המקרקעין" יבוא "או שבתחום שיפוטו מתגורר מגיש הבקשה לביטול הצו", ואחרי "למקרקעין" יבוא "או שבתחום שיפוטו מתגורר מגיש הבקשה לביטול הצו".
106. בסעיף 228 המוצע, במקום סעיף קטן (ג) יבוא :
- "(ג) הוגשה בקשה לביטול הצו, ידון בבקשה בית המשפט אליו הוגשה הבקשה כאמור, במועד הקודם למועד שבו ניתן לבצע את הצו; בית המשפט יהא רשאי להורות על עיכוב ביצוע הצו בהתאם להתפתחות הדיון; הגשת הבקשה כשלעצמה לא יהיה בה כדי לעכב את ביצוע הצו."
107. בסעיף 228 המוצע, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא :
- "(ה) פנה מי שנפגע מהצו המינהלי לנותן הצו כאמור בסעיף קטן (ד) בבקשה שישמע את טענותיו להלן – מגיש הבקשה), יהא רשאי מגיש הבקשה להגיש בקשה לביטול הצו לבית המשפט המוסמך בתוך 15 ימים מיום שניתנה החלטתו של נותן הצו בבקשה."
108. סעיף 229 המוצע – יימחק.
- לחלופין**
- בסעיף 229 המוצע, המילה "חמור" – תימחק, ובסופו יבוא "לרבות אם העבירה על חוק זה מקורה בכשל תכנוני, ומי שניתן לו הצו פעל בניסיון לתקן את הכשל האמור או להתריע עליו לפני ביצוע הבנייה".
109. סעיף 230 המוצע – יימחק.

לחלופין

בסעיף 230 המוצע, במקום "איך" יבוא "יש".

110. בסעיף 232(א) המוצע, הסיפה החל במילה "אלא" – תימחק.

111. בסעיף 234(א) המוצע, הסיפה החל במילים "ובכלל זה לאסור" – תימחק.

לחלופין:

בסעיף 234(א) המוצע, אחרי "להורות על סגירת בניין או מקום" יבוא "ובלבד שטרם אוכלסו".

112. בסעיף 235(א) המוצע, במקום "לצוות על מי" יבוא "לפנות לבית המשפט בבקשה כי יורה

למי", והסיפה החל במילים "ובלבד שלעניין הריסת עבודה" – תימחק.

לחלופין:

בסעיף 235(א) המוצע, בסופו יבוא "ובלבד שניתנה למי שהוגש נגדו הצו הזדמנות לטעון טענותיו בפני מוציא הצו ולעניין".

113. בסעיף 235(ב) המוצע, במקום "ייתן צו" יבוא "יפנו מנהל היחידה הארצית לאכיפה או

מהנדס הוועדה לבית המשפט", ובמקום "למי שמוסמך לתת את הצו" יבוא "למנהל היחידה או למהנדס הוועדה כאמור".

114. בסעיף 235(ה) המוצע, אחרי "לפי העניין", יבוא "לפנות לבית המשפט בבקשה שיורה".

115. בסעיף 237(א), במקום "לצוות על מי" יבוא "לפנות לבית המשפט בבקשה שיורה למי", והסיפה החל במילים "ובלבד שאם" – תימחק.

116. בסעיף 237(ד) המוצע, במקום "21" יבוא "30".

117. בסעיף 237(ה) המוצע, אחרי "לפי העניין" יבוא "לבקש את אישור בית המשפט", אחרי "לרבות סגירת הבניין או המקום" יבוא "ובלבד שאינם מאוכלסים", ובסופו יבוא "אוכלס הבניין או המקום כאמור, ייתן צו כאמור בסעיף קטן זה באישור בית המשפט בלבד".

118. בסעיף 238 המוצע, במקום "24" יבוא "72".

לחלופין

במקום "24" יבוא "48".

119. בסעיף 239(ג) המוצע, במקום "21" יבוא "30".

120. בסעיף 240 המוצע, במקום "21 ימים" יבוא "30 ימים".

121. בסעיף 243 המוצע, בכל מקום, במקום "שנתיים" יבוא "שנה".

122. בסעיף 243(א) המוצע, פסקה (3) – תימחק.

123. בסעיף 243(ד) המוצע, במקום "שנתיים" יבוא "שנה", והסיפה החל במילים "וכן קנס נוסף" – תימחק.

124. בסעיף 243(ה) המוצע, במקום "שנתיים" יבוא "שישה חודשים", והסיפה החל במילים "וכן קנס נוסף" – תימחק.

- 125.** סעיף 244 המוצע – יימחק.
- לחלופין**
- בסעיף 244 המוצע, בכל מקום, במקום "שנתיים" יבוא "שנה".
- 126.** סעיף 245 המוצע – יימחק.
- 127.** בסעיף 246 המוצע, במקום "פי שלושה מהקנס" יבוא "כפל הקנס".
- 128.** בסעיף 246 המוצע, במקום "שנתיים" יבוא "שנה".
- 129.** בסעיף 254ב(א) המוצע, ברישה, במקום "גזר בית המשפט את עונשו של" יבוא "הורשע", במקום "יצווה" יבוא "רשאי בית המשפט לצוות", והסיפה החל במילים "אלא אם" – תימחק.
- 130.** בסעיף 254ב(א)(2) המוצע, הסיפה החל במילים "ואם השימוש" – תימחק.
- 131.** בסעיף 254ב המוצע, סעיף קטן (ג) – יימחק.
- 132.** בסעיף 254ג(א) המוצע, אחרי "(בפרק זה – מורשע)" יבוא "זולת אם נתן המורשע טעם משכנע מדוע לא יינתן הצו".
- 133.** בסעיף 254ד המוצע, במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- (א) בית המשפט רשאי בעת מתן צו לפי סעיף 254ב ובכל עת לאחר מכן, לקבוע את המועד לביצועו, וכן רשאי הוא להאריך מועד שקבע, למעט אם נוכח כי העבודה האסורה שעליה חל הצו מסכנת את שלום הציבור או את בטיחותו".
- 134.** בסעיף 254ה(א) המוצע, במקום "רשאי מפקח מטעם הרשות האוכפת" יבוא "רשאית המשטרה", והסיפה החל במילים "ובלבד שהזדהה" – תימחק.
- 135.** בסעיף 254ה(ב)(1) המוצע, במקום "סבירה" יבוא "של שלוש שנים", ואחרי "הרשות" יבוא "והנאשם אישר את קבלת ההודעה כאמור".
- 136.** בסעיף 254ו(ב) המוצע, במקום הרישה עד המילים "של הכנסת" יבוא "בית המשפט".
- 137.** בסעיף 254ח המוצע, במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- (א) הוגשה בקשה לביטול צו מינהלי, רשאי בית המשפט לתת צו לעיכוב ביצוע זמני של הצו המינהלי עד למועד הדיון בבקשה לביטול הצו המינהלי, אם שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין; ראה בית המשפט כי הבקשה למתן צו עיכוב זמני מצריכה דיון במעמד הצדדים, יקבע את הדיון בבקשה בהקדם האפשרי".
- 138.** בסעיף 254ח המוצע, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- (ב) בית המשפט רשאי לתת צו עיכוב זמני במעמד צד אחד, ובלבד שתוקפו לא יעלה על 15 ימים".
- 139.** בסעיף 254ח המוצע, סעיף קטן (ד) – יימחק.
- 140.** בסעיף 254ח המוצע, סעיף קטן (ה) – יימחק.
- 141.** בסעיף 254ט המוצע, סעיף קטן (ג) – יימחק.
- 142.** בסעיף 254ט המוצע, סעיף קטן (ד) – יימחק.

143. בסעיף 254יב(ג)(2) המוצע, אחרי "שר הפנים" יבוא "מנציג הרשות המקומית",.
144. סעיף 254יג המוצע – יימחק.
145. בסעיף 254יד(א) המוצע, במקום "שנקבעה בדרישה" יבוא "של 90 ימים, ובתנאי שפירטה בפנייתה את התפקידים שהוועדה לא מילאה".
146. בסעיף 254יד(ב) המוצע, במקום "התקופה שנקבעה לכך" יבוא "90 ימים".
147. בסעיף 254יד(ב) המוצע, אחרי "לתקופה" יבוא "של עד 12 חודשים".
148. בסעיף 254יד(ב) המוצע, בסופו יבוא "הוועדה המקומית תהיה רשאית לערער בכתב על נטילת סמכויות כאמור בתוך 30 ימים".
149. בסעיף 254יד(ד)(2) המוצע, אחרי "ההוצאות מהוועדה המקומית" יבוא "ובלבד שתינתן הודעה על כך לוועדה המקומית זמן סביר מראש".
150. בסעיף 254טז(ג) המוצע, בסופו יבוא "מנהל היחידה הארצית לאכיפה לא יבצע את הסקר או את העדכון כאמור, אלא לאחר ששלח התרעה לוועדה המקומית או לרשות המקומית המוסמכת לאכיפה, לפי העניין, על כוונתו לבצע את הסקר בעצמו בתוך 30 ימים".

קבוצת המחנה הציוני, קבוצת מרצ וחברת הכנסת יעל גרמן מציעות:

151. בסעיף 239(א) המוצע, ברישה, המילים "ובלבד שיש עניין ציבורי מיוחד במתן הצו" – יימחקו.
152. בסעיף 239(א) המוצע, פסקאות (4) ו-(5) – יימחקו;

חבר הכנסת זאב בנימין בגין מציע:

153. בסעיף 211(ב) המוצע, פסקה (1)(ב) – תימחק.
154. בסעיף 215(א) המוצע, במקום "שמונה חודשים" יבוא "שישה חודשים".
155. בסעיף 249(א) המוצע, המילים "או מטעה" – יימחקו.
- חבר הכנסת אכרם חסון, קבוצת הרשימה המשותפת, קבוצת המחנה הציוני וקבוצת מרצ מציעים:**

156. בסעיף 254ח המוצע, סעיף קטן (ג) – יימחק.
- *הערה: הסתייגות זו אינה מתיישבת עם הסתייגות מס' 82.
- לחלופין קבוצת הרשימה המשותפת, קבוצת המחנה הציוני וקבוצת מרצ מציעות:**
- סעיף 254ח המוצע – יימחק.

לסעיפים 5 עד 9

אין הסתייגויות

לסעיף 10

קבוצת הרשימה המשותפת, קבוצת המחנה הציוני וקבוצת מרצ מציעות:

157. בסעיף 6א המוצע, אחרי "והפך לסופי" יבוא "ובלבד שהם אינם מקרקעין שיש לגביהם סכסוך בעלות".

לסעיפים 11 עד 15

אין הסתייגויות

לסעיף 16

קבוצת הרשימה המשותפת, קבוצת מרצ וחברת הכנסת יעל גרמן מציעות:

158. במקום הסעיף יבוא:

"תחילה ותחולה 16. תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו והוא יחול על עבודה אסורה ושימוש אסור שבוצעו ביום התחילה ואילך."

לחלופין:

א. במקום הסעיף יבוא:

"תחילה ותחולה 16. תחילתו של חוק זה – לאחר שיאושרו תכניות מיתאר לכל יישובי המגזר הערבי."

ב. במקום הסעיף יבוא:

"תחילה ותחולה 16. תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו והוראות החוק האמור לא יחולו לעניין מבנה מאוכלס למטרת מגורים."

קבוצת המחנה הציוני מציעה:

159. בסעיף קטן (ה), במקום "שהוא שימוש למגורים, אשר החל לפני יום כ"ג באדר התשע"ז (21 במרס 2017) ונעשה בעבודה אסורה שהיא בניין שבנייתו הושלמה שנתיים לפני יום התחילה" יבוא "אשר החל לפני יום כ"ג באדר התשע"ז (21 במרס 2017)".

חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ' מציע:

160. בסעיף קטן (ה), במקום "שנתיים לפני" יבוא "חמש שנים לפני".

קבוצת המחנה הציוני וקבוצת מרצ מציעות:

161. במקום סעיף קטן (א) יבוא:
"א) תחילתו של חוק זה שנתיים מיום פרסומו".

לסעיף 17

קבוצת המחנה הציוני וקבוצת מרצ מציעות:

162. אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
"ד) מיום פרסומו של חוק זה עד יום התחילה יוקפאו צווי הריסה ויקודמו תכניות מתאר ביישובים".

לסעיפים 18 עד 20

אין הסתייגויות

בקשות רשות דיבור

אין
